

Največji sloven-
ski tednik v
Zedinjenih
državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV
uredništva in
upravnništva:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

The largest Slovenian
Weekly in
the United States
of America.

Issued every
Wednesday

OFFICE:

1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 40. Štev. 40.

Chicago, Ill., 11. oktobra (October) 1916

Leto II. Volume II.

Lokalne vesti.

— Kakor iz današnjega izkaza darov za slovenske ranjence in sirote razvidno, smo s tem hvala Bogu prekoračili že prvi tisočak. Dosedaj znaša skupna nabrana podpora, oziroma sklad, ki ga nabira naš list, že \$1124.51.

Da smo nepričakovano, ali tako naglo dospeli do te svote gre osebito hvala vrli naselbini v Sheboygan, Wis. Od tamkaj smo dobili namreč poročilo, da lahko prištevamo svoto \$235.42 k našemu skladu. Ta znesek se je naredil dne 3. sept. t. l. povodom prireditve slovenskega piknika v Sheboyganu, o čemer smo že poročali v št. 37 našega lista. Gori navedena svota je obrestonosno naložena v "German" banki v Sheboyganu. Ko bomo ves denar poslali po vojni v staro domovino, bode slovenska naselbina v Sheboyganu izročila še gorimenjeno svoto nam. — Živel Sheboygan! Da bi ga pač v tem posnemale še preostale naše slovenske naselbine!

— Iz današnjega naznanila tajnika dr. sv. Štefana št. 1 K. S. K. J., Chicago, Ill., je razvidno, da se bo to društvo udeležilo z zastavo dne 22. oktobra 25. letnega jubileja slovenske cerkve v Joliet, Ill. Želeti bi bilo, da se udeležijo te redke cerkvene slavnosti še preostala naša slovenska katol. podp. društva iz Chicaga in okolice. Čas in kraj zbiranja ter odhoda naznanimo v prihodnji številki.

Za srebrni jubilej slovenske velike v Jolietu se delajo že velike priprave. Sodi se v obče, da tako velike slovenske cerkvene slavnosti v Jolietu še ni bilo, kakor se nam obeta dne 22. t. m. K. slavnosti pride tudi naš mil. nadškof Most Rev. Mundelein iz Chicaga, ki bo držal pri pontifikalni sv. maši nagovor. Odbor je povabil tudi našega slovenskega škofa v pokolu Rt. Rev. Jakob Trobca iz Minn. Poleg teh se bo udeležilo tega redkega jubileja nad 30 slovenskih duhovnikov ter številno slovenskih družtev iz mesta in bližnjih slovenskih naselbin.

— Zadnja nedeljska veselica dr. Mar. Pom. št. 78 K. S. K. J. se je vršila v Hoerberjevi dvorani nad vse izborni in povoljno. Z veselico je bila spojena tudi vinska trgatev, ki se je pričela krog 7. ure zvečer. Slavnostnega obhoda po dvorani se je udeležilo 20 parov lepo oblečenih viničarjev in viničark, katere je vodil domač godec v spremstvu župana Jošta. Največ zabave je bilo pri trganju grozdja in raznovrstnega sadja; tedaj se je vplačalo marsikatero desetico "štrafenge" v društveno blagajno. Mošt so prodajali v gostilni "Pri zviti lisici". Društvo bode imelo gotovo precej čistega prebitka od te prireditve, ker je bila vdeležba grost od ogromna.

— Minuli teden je za nedoločen čas zaprla svoja vrata privatna banka John M. Tananeviseza na 3253 So. Morgan Str., ker ji je zmanjkalo gotovega denarja. Rane stranke, oziroma Tananevisezevi uložniki so iz strahu pred banerkotom dvignili minule dne svoje vloge iz te banke. Končno se je pa le dogladno, da je ta banka še solventna, le gotovine nima nič več na rokah.

Dne 5. t. m. je obhajala na 1716 Dayton St. stanujoča Nemka Mrs. Mary Karp 105. letni rojstni dan; dasiravno je prišla navedenka v Chicago že pred 36 leti, ne razume še nič angleščine. Navzile visoki starosti je še čvrsta in trdna, da še vedno lahko pomaga pri gospodinjstvu. Najljubša jed sedaj na stara leta so ji jajca in šunka.

— Župan našega mesta bode skušal pregovoriti mestne očete, da naj se v prihodnjem letu poveča policijsko stražo za 1000 mož,

kar bode stalo davkoplačevalce približno \$1,000.000 več na leto.

— "Katoliška ženska zveza" je imela dne 7. t. m. v Congress hotelu svoje letno zborovanje; na tem zborovanju je naznanil nadškof Mundelein, da namerava drugo leto zgraditi v Chicagu višjo katoliško dekliško šolo, ki bode v ponos našemu mestu in državi, ker se bo skušalo dobiti za podučevanje v raznih strokah najboljši proforske moči.

— S prvim novembrom letos se bo otvorilo med Chicagom in New Yorkom novo zračno pošto zvezo vsled prizadevanja lista "New York Times." Pošto iz New Yorka v Chicago in obratno se bo vozilo z velikim, najmoderneje izgotovljenim aeroplanom. Ne smemo pa misliti, da bo ta aeroplan lahko opravljal ves poštni promet med tema mestoma. Ta nova uvedba bode le nekaka reklama gorinavednega lista.

— Vedno se čita iz raznih mest o neznosni draginji živil. Tudi naše gospodinjke tarnajo, ker morajo plačevati tako visoke cene za najpotrebnejše stvari za kuhinjo. Dne 6. t. m. je bila v Chicagu cena za sodeček pšenične moke (196 lb) \$9.60 lani pa \$4.90; sladkor se prodaja sedaj tu po \$7.00 100 lb, lani pa po \$5.60; krompir, bušelj \$1.75, lani \$1.25; surovo maslo 36c 1 lb, lani 28c; jajca de 36c, lani 24c; meso "round steak" stane sedaj 26c lb, lani ob tem času po 18c; 1 zeljnata glava 10—12c, lani pa 3c. Zares, blagor se farmarjem, ker jim ni potreba ničesar tako drago kupovati!

Ameriške vesti.

Važna iznajdba Slovenca.

Za lastnike avtomobilov bode gotovo zelo važna iznajdba rojaka H. P. Mertel-na v Homestead, N. J. Poroča se nam, da je iznašel ta rojak poseben aparat, nazvan "Power Exhilarator" (pospeševalec gonilne moči). Ta aparat se vporablja lahko pri avtomobilih vseh vrst. Prihrani se z njim dosti gasolina in se poleg tega poveča hitrost avtomobila za 50 odst. Cena je primeroma nizka. \$10.00 in \$10.50. Kogar zanima ta novost, naj piše za pojasnila in popis aparata na H. P. Mertel, 215 Seacaus Road, Homestead, N. J.

Nesrečna vožnja z avtomobilom.

Dne 4. t. m. se je peljal škof Ed. M. Dunne iz Peorie, Ill., na neko birmovanje. V njegovem spremstvu je bil Rev. Edward J. Schuetz, kancelar peorijske škofije in James V. Shannon, župnik katedrale Matere Božje v Peoriji. Pri Princeville, Ill., kakih 10 milj severno oddaljeno od Peorie je zavozil avtomobil na majhen kup peska sredi ceste, vsled česar se je prevrnil, pri tem je bil na mestu ubit Father Ed. Schuetz, ostala dva potnika, škof Dunne in Rev. Shannon sta bila pa le bolj lahko poškodovana.

Avstrijske šolske sestre, — ameriške državljanke.

Pittsburgh, Pa., 5. oktobra. Včeraj se je zgledila pred tuk. zveznim sodiščem č. sestra Marija Emeretiana, prednica znane družbe reda sv. Vincenca in je še z dvema drugima sestrama naredila prošnjo za drugi državljanski papir. Govorila se, da bode v kratkem sledilo svoji prednici še kakih 30 šolskih sester tega reda, ker nameravajo za stalno ostati v Ameriki.

Smrt v plamenih.

Dne 5. t. m. je nastal ogenj v šolskem zavodu Usmiljenih bratov v St. Louis, Mo., ki je zahteval 11 žrtev. Ogenj je poslopje skoraj do tal uničil, da znaša skupna škoda nad \$300.000.

Med lrtvimi žrtvami se nahaja 90 letni brat Carmac, kustos šol-

Nemški podmorski čoln potopil šest parnikov v bližini Bostona, Mass.

Boston, Mass., 8. oktobra. — Včeraj, v soboto popoldne ob pol 3. uri je dospel v pristanišče News, R. I., najnovejši nemški podvodni čoln "U 53", ki je naredil 3400 milj dolgo pot iz Wilhelmshafena na Nemskem. Ta moderna nemška submarinka je dolga čez 200 čevljev, dobro obožena in preskrbljena s škrivom in živečem za 3 mesece.

Kapitan podvodnega čolna "U 53", Hans Rose, je izročil nekaj pošte za nemškega poslanika v Washington, zatem je še obiskal ameriškega poveljnika mornarice v Newport News, ter sinoči krog 7 ure odkazal odpluti v razdaljo 3 milj od ameriškega obrežja.

Ob pol 6 uri danes zjutraj je ta podmorski čoln blizu Nantucketa ustavil ameriški potniški parnik "Kansan", vendar mu ni naredil nič žalega. Ob 6. uri zjutraj je nedaleč od Newporta potopil angleški tovorni parnik "Strathene"; ob 7ih je potopil "U 53" angleški parnik "Kings-ton"; ob 8. uri je potopil danski tovorni parnik "Bloomerdyk" ob pol 9. uri dop. istega dne je potopil dalje norveški parnik "Christ. Knudson", ob tri na 10. je potopil dalje angleški parnik "Westpoint" in ob 5. uri pop. je potopil še angleški potniški parnik "Stephano", ki je plul med New Yorkom in St. Johnom v Newfoundlandiji.

Ko se je zvedelo o početju tega nemškega podmorskega čolna, se je izdalo takoj brezzične brzojavne klice na pomoč, na kar je prihitelo na lice mesta več kot 20 ameriških torpednih rušilcev in drugih manjših bojnih ladij, ki so rešile 216 oseb torpediranih parnikov.

Označena nemška submarinka je torej tekem nekaj ur potopila šest parnikov v razdalji 100 milj od ameriškega obrežja. Dva izmed teh parnikov sta bila last nevtralnih držav.

V kolikor se je zamoglo dose-daj dognati, se je vse moštvo in vsi potniki torpediranih parnikov rešili, ker jim je dala nemška submarinka svarilno znamenje za rešitev.

Na parniku "Stephano", ki je plul iz Kanade, je bilo 158 potni-

skega muzeja in brat Klement, 77 let star. Oba sta zgorela v postelji. Eden izmed uslužbencev je skočil iz 5 nadstropja na tla in se je ubil, nočni čuvaj samostana se je pa tudi zadušil. Ko so ognjegasci skušali omejiti požar, se je podrla nanje velika stena, ki je zasula pet oseb. Učenci tega zavoda, nad 200 po številu so se vsi pravočasno rešili.

Za francoske ranjence.

San Francisco, Cal., 9. oktobra. Danes se je tukaj mudil sin bivšega senatorja Clark-a, W. A. Clark ml., ki ima v državi Montana več topilnic bakrene rude. Mr. Clark se je izrazil, da bode dal ves? dobiček, katerega je naredil v tem času pri izborni kupčiji z bakrom francoskim ranjencem. Dosedaj ima v to svrhu že pripravljeni znesek \$2,000.000.

Načrt policijskega komisarja, — multimilijonarja.

Detroit, Mich., 9. oktobra. — James Couzens, policijski komisar mesta Detroit, ki premore več milijonov se je zavzel za policaje tega mesta. Ker ve Couzens, da je služba navadnih policajev težavna in nevarna, jim bode plačal iz lastnega žepa vsako leto \$10,000

kov; med temi je bilo dosti Američanov, ki so se vračali domov s počitnic. Potnike tega parnika je rešil ameriški torpedni rušilec "Balch", ter je iste pripeljal varno v Newport.

Kmalu po tem dogodku se je izdalo opomin na plano morje 32 raznim potniškim in tovornim parnikom, ki so pluli v atlantskem vodovju, da naj bodo previdni pred nemško submarinko "U 53". K sreči so se ti parniki še vsi pravočasno rešili s tem, da so pripluli v razdaljo 3 milj od ameriškega ozemlja. Kje ravno se nahaja sedaj nemški podvodni čoln "U 53" ni znano.

Washington, D. C., 9. oktobra.

Tukaj je zavladala splošna ogorčenost vsled tega, ker je včeraj potopil v ameriškem vodovju nemški podmorski čoln "U 53" šest parnikov; 4 zavezniške in dva nevtralna. O celi zadevi je obvestil pomožni državni tajnik Polk tudi predsednika Wilsona, ki se nahaja na počitnicah v Long Branch, N. J. Predsednik Wilson se je izjavil, da bode odredil strogo preiskavo, ko dobi enkrat v roke vse uradne podatke in tozadevna poročila. Nastopil bode napram Nemčiji, da naj preneha z blokado submarink v ameriškem vodovju, in če bode Zedinjene države nastopile najstrožje korake.

Mornarični tajnik je danes odredil, da naj patrulira ob atlantskem obrežju z naprej več naših podmorskih čolnov, torpednih rušilcev in drugih bojnih hladij, ki bodo pazile na nemške subma-rinke.

V obče niso s tem slučajem Zedinjene države nič v zvezi, ker se je blokiranje vršilo na visokem morju, ali več kot 3 milje oddaljeno od ameriškega obrežja in ker je poveljniki submarinke "U 53" dal vsem ladjam pravočasno znamenje za rešitev. Vseeno se pa pričakuje, da bode nastopile vlade nevtralnih držav z ostrim protestom napram Zedinjenim državam, ker so pripustile, da je obožena nemška submarinka "U 53" stala več ur v našem pristanišču Newport News, kar je direktno v nasprotju z mednarodnim pravom.

nagrade, ozir. podpore. To posebno plačo bode dobivali le policaji in ne njih predstojniki. Posebna doklada se jim bo plačevala vsake 3 mesece.

James Cousens dobiva od mesta kot policijski komisar \$5000 letne plače; k tej plači bode pa še iz svojega dodal \$5000. Takega policijskega komisarja gotovo ni najti nikjer drugje v Ameriki.

Bušelj pšenice \$1.80.

Minneapolis, Minn., 5. oktobra. Danes je dospel semkaj vagon pšenice vrste I., katero se je prodalo po \$1.80 bušelj. Tako visoke cene še ne pomnijo tukajšnji trgovci z žitom. Ostalih 500 vagonov pšenice so je prodalo za nekaj centov ceneje.

Inozemske vesti.

Rumunci zopet poraženi.

London, Anglija, 9. oktobra. — Številne čete pod vodstvom nemškega generala von Falkenhayna kojih namen je potisniti Rumunce iz Sedmograške, so danes koncentrirane že na skrajni severni meji Rumunske. Centralnim zaveznikom se je posrečilo iztrgati iz rumunskih rok Kronštadt, važ-

no mesto Sedmograške, katerega so bili Rumunci zasedli kmalu po napovedi vojne. O rekapitulaciji tega mesta se v nemških krogih uradno poroča; izgubo Kronštadta potrjujejo tudi Rumunci sami.

Nemško vojno poročilo se dalje glasi, da se Rumunci pomikajo nazaj na celi iztočni sedmograški fronti. Vzrok zopetnega poraza Rumuncev se pripisuje dejstvu, ker so jim prišli Nemci iz severne strani za hrbet, da so se morali Rumunci po dolini Alt umakniti pred sovražnikom.

Na južni rumunski fronti je nemško-bolgarska-turška armada pod vodstvom feldmaršala von Mackensena tudi izenadila Rumunce s tem, da je zavzela nek važen otok na Donavi severozapadno od Svistova in zapadno od Ruščuka. Pri tem so izgubili Rumunci številno topov in svojih vojakov.

Položaj ob Dobrudži.

Sofija, Bolgarija, 9. oktobra. — (Uradno poročilo.) Položaj ob Dobrudži je neizpremenjen. Glavnemu vojnemu stanu se le poroča, da se je sovražnik umaknil v svoje stare pozicije. Pri Besehauu smo na severo iztočni strani potisnili sovražnika nazaj, ter mu prizadeli občutne izgube.

Rumunsko poročilo.

Bukarest, Rumunija, 9. okt. — O vojnih dogodkih zadnjih dni naznanja glavni vojni stan sledeče: "Vsled prevelikega navala sovražnika so se morale naše čete v bližini Kronštadta in Hermanštadta pomakniti nazaj proti Karpatom. Pri Dobrudži je položaj za nas ugoden, ker se naša armada z rusko vred pomika vedno bolj proti jugu. Na macedonski fronti blizu Doirana in ob reki Struma so se vršili zadnje dni med bolgarsko in zavezniško armado živahni artilerijski dvoboji. Sodi se, da je padlo en sam dan pri tem spopadu 150 Bolgarov.

Napad na Lvov.

Petrograd, Rusija, 9. oktobra. Naše čete so se jele pomikati od starih strani proti Lvovu tako, da je pričakovati že tekem dni odločilne bitke za posest tega važnega mesta. Avstro-nemške čete bodo prisiljene pomakniti se nazaj ob reki Bug in Gnila Lipa, ako hočejo, da jih naša armada ne bo zajela. Sedaj se nahaja glavna armada general Brusilov-a na južni strani mesta Brzezany, kjer ima lepo priliko dospeti sovražniku za hrbet. Ob železniški progi Brody-Lvov blizu Zločova in Halicza se avstrijske čete hrabro ustavljajo sovražnikovi premoči.

Boji ob Somme.

London, Anglija, 9. oktobra. — Uradno se poroča, da so se angleške čete na severni strani reke Somme uspešno pomaknile proti postojankam Eaucourt l' Abbaye in Bapaume. Na iztočni strani Loosa in Homentieresa so se vršili tudi uspešni napadi na sovražnika pod poveljstvom generala Haig-a. Ondi so se morali Nemci umakniti iz svojih zakopov, ker so jih naši napadli s plinovimi bombami.

638 vojakov utonilo.

Pariz, Francija, 9. oktobra. — Semkaj se poroča, da je bila dne 4. t. m. v Sredozemskem morju potopljena od neke avstrijske submarinke francoska pomožna križarka "Gallia". Na tej križarki se je nahajalo 2000 srbskih in francoskih vojakov od katerih se je rešilo samo 1362. — 638 jih je pa utonilo.

Švedska in Anglija.

Kodanj, Dansko, 9. oktobra. — Švedska vlada je uradno ustavila izvoz domačega blaga v Anglijo. To se je ukrenilo vsled tega, ker

je bilo že številno švedskih tovornih parnikov potopljenih v Severnem morju od nemških submarink.

Cunardski parnik "Franconia" torpediran.

London, Anglija, 5. oktobra. — Uradno se naznanja, da je bil včeraj v Sredozemskem morju od nekega avstrijskega podmorskega čolna torpediran in potopljen znani potniški parnik "Franconia", last Cunard parobrodne družbe. Ker je bil ta parnik naložen samo s proviantom in municijo, se je z njim vred potopilo samo 12 mornarjev, ostalih 290 se je pa še pravočasno rešilo.

Parnik "Franconia" je vozil v mirnem času potnike iz Bostona, Mass. v Liverpool; bil je znan osobito vsled prikladnosti za potnike v medkrovju. Dolžina tega parnika je znašala 625 čevljev, širina 72 čevljev, "displacementa" je pa zavzemal 25.000 ton.

Pomiloščeni špijoni.

Amsterdam, Holandsko, 9. okt. — Tukajšnji listi poročajo, da je bilo zadnji teden na smrt obsojenih 22 Belgijcev vsled špijonaže. Med obsojenimi so se nahajale tudi 3 žene, dve deklice in pomožni župan mesta Namur.

Ker se je pa za te nesrečnike zavzel tukajšnji ameriški in španski minister, je vsled tega general von Bissing, generalni nemški guverner v Bruselju vse obsojence pomilostil.

Razstrelba na avstrijski bojni ladij.

Pariz, Francija, 9. oktobra. — V Curih došli dalmatinski vojni begunci poročajo, da se je nedavno pripetila na eni, izmed največjih avstrijskih bojnih ladij v Pulju velika razstrelba, ker se je vnela zaloga municije. Razstrelba je bila tako jaka, da je pogladilo dotično bojno ladjjo v zrak.

Ogromne izgube Rusov.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Prekomorska časnikarska agencija je izračunala iz precej zasledljivih virov, da so izgubili Rusi na iztočni fronti v 8 mesecih tekočega leta 1,250.000 častnikov in mož. Danski vojni izvedenci zatrjujejo v tem poročilu dalje, da znašajo skupne izgube ruske armade v prvih dveh letih sedanje vojne že nekaj nad 6 milijonov mož. Ranjenci, ki so v toliko okrevali, da so se vrnili zopet na fronto, niso v tem številu vpštei.

Izgube zaveznikov.

Berlin, Nemčija, 9. oktobra. — Major Moraht, znani nemški vojni izvedenec je preračunal izgube zaveznikov na francoski fronti tekem zadnjih 3 mesecev.

Angleži in Francozi so poslali na bojišče ob Sommi od 1. julia letos že 90 divizij svojega vojštva ali nekaj nad poldrugi milijon mož. S tem velikim številom bojevalnikov so si pridobili tekem zadnjih treh mesecev samo tri desetine tugega odstotka belgijskega in francoskega ozemlja, katerega so jim svojočasno Nemci iztrgali iz rok. Za to pičlo pridobitev so pa izgubili Francozi in Angleži v tem času od 700.000 do 800.000 mož.

277 nevtralnih parnikov potopljenih.

London, Anglija, 9. oktobra. — Angleška admiraliteta je sestavila natančen seznam o izgubah nevtralnih parnikov, ki so bili potopljeni od nemških submarinov od 1. junija do 24. septembra letos. V tem času je bilo potopljenih nič manj kot 277 nevtralnih parnikov, ponajveč tovornih. 15 od teh je bilo torpediranih ne da bi se jim dalo kako rešilno znamenje, vsled česar se je na njih potopilo 84 oseb.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

S tem naznanilo onim članom društva sv. Stefana št. 1. K. S. K. J., ki niso bili prisotni na naši zadnji mesečni seji dne 7. t. m., da se je na tej seji sprejelo predlog sestrara Rev. Antona Sojarja, da se naše društvo udeleži velike cerkvene slovesnosti, ki se vrši v nedeljo, dne 22. oktobra v Jolietu, Ill., povodom 25. letnice obstanka tamošnje slovenske fare.

Predlog se je sprejel z ozirom na to, ker je bil pok. Rev. F. S. Šušteršič, ustanovitelj slovenske cerkve sv. Jožefa v Jolietu tudi prvi slovenski dušni oskrbnik za Slovence v Chicagu.

Dalje, — z ozirom na to, da je Rev. John Plevnik, sedanjí jolietški slovenski župnik ustanovil našo slovensko župnijo v Chicagu in v dokaz bratske ljubezni do mnogoštevilnih jolietških bratov in sester naše K. S. K. J.

Dosedaj se je prijavilo za to udeležbo že lepo število naših sbratov, upati je pa, da se nam jih pridruži še več.

Natančen program, kedar ravno se odpeljemo z vlakom iz Chicaga v Joliet, in kje se bomo zbirali, bode prihodnjo nedeljo oznanjeno v naši slovenski cerkvi; zaeno bo to tudi naznanjeno v prihodnji številki tega lista.

Sobratiški pozdrav,
Math Grill, I. tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J., Cleveland, O.

Stem se naznanja članom gori navedenega društva sklep društvene seje z dne 1. t. m., da se naše društvo korporativno vdeleži slavnosti sv. birme v cerkvi fare sv. Vida v nedeljo popoldne dne 15. oktobra t. l. Omenjeni dan se bomo zbirali ob 1:30 uri pop. v Knavsovi dvorani ter odkorakamo iz dvorane ob dveh pop.

Društvo je dalje na gori označeni seji sklenilo in določilo, da kateri izmed članov bi se ne udeležili te slavnosti, plača \$1.00 kazni, izvzeti ali opravičeni so le oni člani, ki ta dan delajo, ali so pa bolni.

Vsled tega so bratje našega društva naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo omenjene slavnosti, ker sv. birma v naši veliki slov. naselbini je važna in velikega pomena. Osebito je pa še v veselje našim sinovom i hčeram, ki se že dlje časa pripravljajo na ta dan in ga z veseljem pričakujejo.

Torej prosim še enkrat cenj. sbrate dr. sv. Vida št. 25, da stopite v vrsto in se omenjeni dan pokažete, da ste praktični katoličani, vneti za napredek in procvit naše sv. katoliške vere. Vsak član naj prinese s sabo društ. regalijo.

Z bratskim pozdravom
Josip Russ, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem cenjenim članom in članicam društva sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. v Canonsburgu, Pa., se tem potom naznanja, da se je na naši redni seji enoglasno sklenilo, da se naj ne prireja kake društvene veselice. V ta namen bo pa moral vsak član in članica plačati 50c v društveno blagajno. Od tega posebnega prispevka so izvzete le tiste članice, ki so samo za posmrtno zavarovane.

S sobr. pozdravom
John Pelhan, tajnik.

Sklad "Glasila K. S. K. Jednote" ozir. K. S. K. J. za ranjence in sirote padlih žrtv v stari domovini.

XV. izkaz.

Na redni mesečni seji društva sv. Vida št. 25. K. S. K. J., Cleveland, O. se je nabralo med člani zopet \$10.25 za ta sklad in sicer so darovali sledeči:

Jernej Knaus	\$ 5.00
John Jerman	2.00
John Gornik	1.00
Matiija Zulič	1.00
John Sercek	25
Math Mohor	25
Math Jakša	15
John Pozelnik	10
John Lunder	10
Josip Končan	10
Jos. Srobenar	10
John Bajuk	10
John Zupančič	10

Čisti prebitek piknika, katerega so priredila dekleta 3. sept. t. l. v Sheboygan, Wis. s sodelovanjem tamošnjih rojakov in rojakinj\$235.42

Skupaj ... \$245.67

XIV. izkaz v št. 39 Glasila K. S. K. Jednote\$878.84

Skupaj ... \$1124.51

Iskrena hvala vsem darovalcem!

Uredništvo in upravnništvo
"Glasila K. S. K. Jednote".

Vojaško petje na bojnem polju.

Spisal Anton Leban.

"Peti naj naše so želje,
pesem duha nam vedri;
petje prinese veselje,
žalost od nas odpodi!"
Fr. S. Cimperman.

Petje izobražuje človeško sree in domišljijo, okus in mišljenje. Zato je potrebno, da ljudska šola goji lepo petje. Otroci se naučijo v šoli lepih, preprostih narodnih in cerkvenih pesmic, ki jih pojo ob katerisibodi priliki še dolgo po tem, ko so že odrasli šoli. To petje jim blaži naravstven čut. Naš narod ima velik broj takih pesmic. Te pesmice so dragocen zaklad našega naroda, so mil spomin na mlada, blažena leta, to je onega časa, ko se jih je mladina naučila v šoli. To je povod, da se mladina nasrka veselja do petja. — In baš Slovence prav rad poje, kajti: "Saj dali petje so bogovi, da lajša dušo nam trpečo" — je pisal nekoč pesnik Iv. Jenko.

Ni je vesele družbe, cerkvene ali narodne slavnosti, da bi se ne glasila naša lepa narodna pesem, Slovenci ljubimo najbolj pesem, zloženo v narodnem duhu, ki oživlja plemenite čute. Seveda mladina rada izliva vesele in resne čute v primerno pesem. Tako petje neguje mladina še potem, ko je dozrela v krepke mladeniče in čvrsta dekleta, stopivši v razna pevska društva, nahajajoča se v občinah. In tako petje — v društvu — se polagoma širi v vse narodne sloje od roda do roda. Lepo petje spremlja človeka v tej solzni dolini po poti veselja in žalosti. Ono nam je, da z L. Tomanom govorim: "V žalosti zavetje, v bolečini hladilo."

Petje navdušuje v vojnem času vojaka, da se oskoli in ohrabri in gre pogumno v boj za cesarja in domovino. Priliko imam — sedaj ob vojnem času — ob italijanski bojni fronti, opazovati in poslušati vojake raznih narodnosti, pevati v svojem materinskem jeziku bojne in narodne pesmi. In zares, milo mi je pri srcu, ko to petje poslušam. Tako slišim Slovence, Hrvate, Nemce, Italijane, Čehe, Poljake, Madžare in druge. Pa nobeno petje tako milo ne dirne človeškega srca, nego lepa slovenska narodna pesem. Seveda, kar je priručno, bolj sili k srcu, kajti to je naravna pot.

In vendar kakšna velika razlika med našim in drugorodnim petjem! To ni čudno, kajti Slovenci imamo velik zaklad lepih narodnih pesmic. Smelo rečem, da malo je narodov, ki bi se mogli z nami meriti. — To dejstvo, da smo mi bogatejši narodnih in bojnih pesmic, so spoznale razne šolske oblasti. Med temi v prvi vrsti nižjeavstrijski c. kr. deželni svet na Dunaju, koji je poslal njemu podrejenim okrajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom ukaz, da naj se v šolah bolj gojijo potne in vojaške pesmi ("Marsch- und Soldatenlieder"). Citiram ad verbum omenjeni ukaz: "dass gerade die deutsch-oesterreichischen Soldaten im Vergleiche zu anderen Liederarm sind und nur wenige Lieder anstimmen." (Da so nemško-avstrijski vojaki napram drugim ubogi in pesmih in da znajo le malo takih pesem peti.) Iz tega je razvidno, da ta deželna šolska oblast nekako — en passant — očita svojemu učitelstvu brezbriznost glede tega petja. Da je prišel nižjeavstrijski c. kr. deželni šolski svet do tega spoznanja, je provzročila mobilizacija avstrijskega vojaštva. Povsod so našli, da manjka patrijotičnih, bojnih in narodnih pesmic. Tu in tam ni bilo znano vojakom popolno besedilo pesmi. Nekoj so znali le prvokitico pesmi, a oddaljene kitice

so jim bile neznane ali pomankljive in niso znali besedila citirati. Pesem pa mora biti celotna, sklep na in nam mora podati pravo je dro. Nahajajo se celo v besedilu razne variante in tako je pravilno petje nemogoče. Ti pojavi se pa — po večini — ne nahajajo pri nas, ampak med drugorodeci in celo v nemški armadi — naši zaveznici — to je v nemškem cesarstvu, kjer stoji šolstvo in vojaštvo na višku popolnosti. Tako pomankljivost odseva v vojaštvu tudi glede cerkvenega petja. To so doznali vojaški kurati o priliki vojaških in nedeljskih maš. Ede no ljudske in srednje šole zamo-rejo tej nedostatkosti v okom priti. Petje naj se v ljudskih in sred-njih šolah temeljito goji — in ta-ke posledice bodo izostale.

Naši vojaki kateregabisodi naroda znajo pevati le to, kar so se učili v ljudski in srednji šoli, ter to, česar so se navadili v pevskih društvih. To petje je šlo od roda do roda naprej. To se je negovalo tu in tam pravilno, odnosno nepravilno. Seveda, da za nastale nepravilnosti ni povsem dotično učiteljstvo odgovorno. Petje naj se temeljito reformira in sicer tako, da bode ugajalo narodnemu in cerkvenemu duhu ali petju. To se v nas Slovenceh večinoma že do-gaja, a ne tako pri drugih nara-dih. Da prav dobro ne uspeva na-rodno in cerkveno petje, so krive tudi druge razmere in okolnosti. Take razmere nahajamo v občinah kjer se mladini — po končani šol-ski dolžnosti — ne nudi učenje pravega petja. V takih občinah se zbira odrasla mladina v krčmah in zakotjih — večinoma ponoči — "na vasi" — in daje duška svo-jim srčnim čutom v raznih "mo-lih" in "durih" — disharmoni-čnih akordih. Pojejo pač, kakor znajo. Večkrat spakedrano in ne narodno, ampak nerodno. Celo pevska društva pojo včasih to, kar ne odgovarja potrebostim. Pev-ska društva naj goje in negujejo lepo narodno in cerkveno petje. Tako bi se razširilo mladini obzor-je, koje se je ona pridobila v ljud-ski šoli. Snov, pridobljeno v ljud-ski šoli, bi se vsestransko obdelo-vala in razširila v narodu. Poudar-jam, da prav rad poslušam na ita-lijanski bojni fronti na kršnem Krasu lepo narodno petje naših vojakov, če je estetično, a ne "kruljenju" podobno. Smelo rečem, da ga ni lepšega petja, nego je naše slovensko petje. Lepo pojo drugo-rodeci, a čez Slovence jih ni. Tudi nobeno petje ne sega tako do — srca, nego naše lepo narodno pe-tje. Nemci imajo tudi lepe narodne patrijotične in bojne pesmi. — "Prinz Eugenlied" je na pr. ljubljena pesem in se mnogo peva, a besedilo je različno, in to moti pravi tok in melodijo petja. Vse to petje je drago, milo in lepo, pa naše narodne pesmi so še lepše. Pozna jih vsak, količjak omikani Slovence. Kako lepo odmevajo sedaj te umestne pesmi! Kako krasno doni o Lavdonu pri Belem gradu! Kako imenitno je petje o Radeckem v Italiji. Te gredo od "srca v srce."

Nahajamo tudi več drugih pes-mic, ki so za naše vojake umetne in krasno — lepo narodne. ("Re-giment po cesti gre!") Take in e-nake pesmice se lahko pojo v kvar-tetu in tudi "unisono". Pesmi, le-te, družijo dušno vojaka z domom, narodom in cesarjem! Vojak se navdušuje, postaje pogumen, ne-premagljiv. To svedoči hrabrost naših vojakov v sedanjem boju. Vseh narodov vojaki naše mile Avstrije tekmujejo v boju z vztrajno hrabrostjo napram našim verolomnikom. "Vse za dom in za cesarja," je njih geslo, ki jih vodi od zmage do zmage. Celo v vojnem vjetništvu pojo naši vo-jaki lepe narodne pesmi. Tam v jarkih ob fronti jih slišiš pevati. Tako se kratkočasijo — in mislijo na svoje v domovini. Naše slo-venske bojne in narodne pesmi so se vedno uvaževale; so se tudi več ali manj negovale. Naj bi se tudi našim vojakom ne zabranjevala pevati! Nemški maršal Moltke je v vojni leta 1870—71. uvaževal "Die Wacht am Rhein". Ta je Nemce navduševala. Enako se vr-ši dandanes. Maršal Radecki, avstrijski vojskovodja, je tudi ljubil bojno pesem. Peli so jo njegovi vo-jaki. Tudi danes navdušuje "Lav-donova pesem" naše vojake, bo-reče se ob Donavi.

Naše šolske oblasti naj bi tudi v bodoče uvaževale take pesmi. — Naj posnemajo nižjeavstrijski c. kr. deželni šolski svet! S pomočjo petjevečnega učiteljstva bode pri-šla narodna pesem do svoje velja-

ve v narodu in dravi. Razširila se bode v vseh slojih in vojaki vseh avstrijskih narodov in slojev je bodo prepevali, navdušujoč drug drugega do zmage. S tem bode petje postalo petje "comme il faut", to je tako, kakor bi mora-lo biti povsod. Petje naj bi posta-lo sredstvo k naravni omikanosti v požlahtevanju vseh narodnih slojev vseh narodov. Naj bi nam bilo pravo petje vodnik v našem življenju v — dobrih in slabih ča-sih! Takim potom bode ljudska šola izobraževala narode v lepem skladu za Boga, cesarja in domo-vino! V tem zmislu kličem z Gre-gorčičem, našim pesnikom: "Bog daj! Bog daj!" kajti: "Koder razlega se petje, sreča obseva ves kraj; radosti klije tam cvetje, zemlja prestavi se v raj!" — piše pesnik Fr. S. Cimperman.

Tema potom se bode v bodočno-sti zboljšalo: "Vojaško petje na bojnem polju!"

"Slov. Narod."

Smešnice.

Dvojno.

Gospodinja (razkazujoča gostu svoje sobe): "Tu, gospod tajnik, je naša jedilna shramba." — Gost (videč v shrambi klobase, svinjino, razne konzerve, kokoši, sir itd.): "Sakra — ste pa okusno opremljeni."

Lepa tolažba.

16letni graduant neke trgovske šole je iskal službo. Po daljšem iskanju se zgasi v neki tovarniški pisarni in nagovori pri vratih to-ječega uniformiranega dečka: "Kaj misliš, ali bi bilo v tej pisar-ni kaj zame? Imam diplomu tr-govske šole pri sebi."

Deček mu z nasmehom odgovo-ri: "Počakaj do sobote; — če me-ni gospodar ne priboljša plače za \$1.— tedensko, ali \$6.—, boš pa lahko ti moje mesto nastopil, ker si bom jaz poiskal drugo služ-bo."

Iz poročila biriča.

"... Oblečen je bil postopáč Koruznik v raztrgano suknjo, na glavi je imel kapo in par preluk-njanih škornjev. Zmerjal me je grdo ter me imenoval starega osla, pijanca in pokvečeno krevljo; da je vse to res, lahko potrdim s pri-sego. — Pankracij Grdogled, ob-činski redar."

V zadregi.

Krojač: Slišite, gospod ... vse kar je prav ... danes se ne dam odpraviti ... danes moram dobiti na vsak način nekaj denarja. — Dolžnik: Jaz tudi ... kaj pravite, kako bi to naredila?

Jesenske bolezni.

Revmatizem v mišicah in skle-pih in nevralgia so sedaj nvevar-ne. Zatorej je sedaj čas za upo-rabljanje Trinerjev Liniment v po-moč proti boleznim. In to samo za drgnjenje in ne zauživanje. Dobiva se v lekarnah. Cena 25 in 50 cen-tov po pošti 35 in 60 centov. V tem času leta se hitro dobi prehlajenje v glavo in prsa, kašelj, hri-

pa, in bolečine v grlu i. t. d. Ne zamudite vzeti Trinerjeve Seda-aive, zanesljivo in hitro zdravilo. Cena enaka. Jos. Triner, izdelo-valni kemist, 1333—1339 South Ashland ave., Chicago, Ill. (Advertis.)

ČITAJTE IN ŠIRITE GLASI-LO K. S. K. JEDNOTE!

Izvrstno domače vino.

Vsem mojim starim odjemalcem in prijateljem naznanjam, da sem nakupil veliko zlatnega grozdja ter imam v zalogi samo naravna, domača vina.

Prodajam ga doma po eno galono ali več, ter ga tudi pošiljam na vse strani Zedinjenih držav ne manj kot 15 galon.

Pošiljam denarje v staro domovino s posredova-njem znane bančne tvrdke F. Sakser, New York, in sprejemam naročnino lista "Glas Naroda". Izde-lujem pooblastila in vse druge notarske listine.

Svoji k svojim!

FRANK JURJOVEC

1801 W 22nd St., Chicago, Ill.

Denar naložen pri nas

je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na če-kovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uloženi na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živi-te v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužben-ca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne ikirnice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Posloplje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Ne igray se z zdravjem!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutiš dobro, nikar ne spravljaj v nevarnost svojega zdravlja s tem, da poskušaš raznovrstne alko-holne grenčice, ki ne oslabe samo krvi, marveč več ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekoč reka, ki Ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinaša hrano vsaki posamezni celici in okrepčuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro zbirajo, in pokončuje raznovrstne bacile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabiljevalo in storilo nezmožne krvne celice. Edinole silna, močna krvna telesa so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: Ohranjevati in varovati. Cisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepčuje živčni sistem in uspo-sablja telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gauthier, član francoskega zavoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško ko-misijo v Parizu.

TRINERJEV AMERIŠKI ELIKSIR IZ GRENKEGA VINA.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, po-polnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospešuje pre-bavo, okrepčuje organe, jim oživlja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI
VETROVIH
NAPENJANJU
GLAVOBOLU

NERVOZNOSTI
SLABOKRVNOSTI
POMANJKANJU ENERGIJE
SPLOŠNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkoma-lo vse ponaredbe, ki žro samo denar! Naše načelo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvarin, posebno vina, še tako dvigajo — vedno iste: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIHI.

Sedanjí letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaželjene goste, posebno revmatizem in nevralgijo. Ali več, kako jih sprejeti? Najboljši način je, da rabiš TRINERJEV OBLIŽ. Je izvrstno zdravilo, ako Te boli vrat, ako imaš otekline, razpokline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 35 in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

izdelovalec

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

FRIDERIK BARAGA,

prvi slovenski apostolski misijonar in škof med Indijanci v Ameriki.

Spisal Dr. LEON VONČINA, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Ko sem v tem oddaljenem kraju že dolgo in zastojno iskal rokodelcev, kateri bi gradili mojo cerkev in druge hiše, sem jih zdaj vendarle našel; in 14. dan tega meseca bomo v božjem imenu z delom začeli; pri tem početju bom sicer lahko pogrešal evropskih lepotic, nikakor pa ne milodarne podpore svojih evropskih dobrotnikov. To misijonsko župno cerkev bom blagoslovil na ime presvete Device Marije, in izročim jo posebnemu varstvu le-te visoke, češčne in mogočne Device; naj nam ona izprosi pri svojem Sinu milost, da bi prav veliko teh ubogih divjakov sprejelo njegovo sveto vero, in da bi potem, tudi zvesto po njej živeli."

Da bi bil Baraga pospešil stavbo nove cerkvice, zato se je odpravil meseca listopada na pot, 200 angleških milj (blizu 70 ur) daleč od svojega kraja pri Veliki vodi, v mesto Detroit, kjer je imel svoj sedež njegov tedanji škof, poprejšnji generalvikar v Cincinnati, preč. gosp. Friderik Resé, kakor tudi poglavar dežele Michiganse. Od tod pripelje seboj dva rokodelca in začne takoj staviti misijonsko hišo, katero je bila petdeset črveljev dolga, trideset črveljev široka in 12 črveljev visoka, in je imela služiti nje polovica za službo božjo, polovica pa za šolo in stanovanje. Dasi-ravno je bila zima dosti ugodna, vendar je delo kaj počasi šlo od rok, in sicer zavoljo silne dragnje, katera je prisilila Baraga, da je moral slovo dati vsem delavcem razun enega, in v svojih stiskah obrniti se do Leopoldinske družbe, kateri v tej reči kaj ganljivo piše dne 1. grudnia 1833. leta:

"Nihče ne verjame, kako dragi so tukaj rokodelci. Dvema tesarjema moram dati na dan slehernemu čez 3 gld. srebra, enemu pa, ki sem ga iz Detroita pripeljal seboj, sicer samo po enem tolariju na dan, zraven pa tudi hrano, stanovanje, svečavo in perilo. In ti so le borni pomagači; mojstrov navadno ni dobiti spod 7 gld. srebra na dan.

Cerkev, duhovščino in šolo dam začasno le iz lesa narediti; prihodnje leto še le, ko dobim zdato podporo, bom dal to vse ometati, kakor je sploh navada v Ameriki. Pa tudi le lesene, za našo potrebo komaj dosti prostorne hiše, stanejo tukaj veliko več, kakor velike in zidane hiše v Evropi. Ne samo za rokodelce, ampak tudi za druge potrebščine, za deske, za žrebce itd. je treba neizrečeno veliko denarja.

Veliko, zares silo veliko stroškov je treba za ustanovitev novega misijona v taki pusti in oddaljeni deželi. Pa v luči krščanske vere se vendar lahko izprevidi, da na vse te stroške ni gledati v primeri s silnim in pravim pridom, ki se ima po misijonu doseči. Koliko duš se dá pač v misijonu oteti večnemu pogubljenju, kate-rega bi se drugače rešiti ne moglo! In ali nima rešenje ene edine neumrljive duše večje vrednosti, kakor vse bogastvo sveta? Ali se ne bi Jezus Kristus rad vnovič dal križati v rešenje ene edine duše, ko bi se ona drugače rešiti ne mogla? — O, da bi se nikoli ne zgodilo, da bi me pomanjkanje časne podpore zadrževalo izpreobračati ubogih divjakov! — Ne morem se iznebiti te skrbi, če mislim na silne stroške, ki so neogibno potrebni, da misijon ustanovim. V tej skrbi in stiski stopim torej danes pred Vas, vi preljubi moji dobrotniki v dragi moji domovini!

V imenu svojih vsega pomilovanja vrednih divjakov stegujem svoje roke proti vam, ter vas prosim, da se usmilite svojih nesrečnih bratov v tem delu sveta, kateri slepi po temnih potih malikovalstva divjajo kar naravnost k pogubljenju. Vi imate posebno srečo, da ste kristijani, da Boga poznate, in da ste na poti, katera vodi k nebesom. Pomagajte tudi svojim milovanjem vrednim bratom v teh krajih, da se morejo udeležiti tudi ravno tiste nepre-cenljive sreče. Ni Vam sicer mogoče, da bi Vi sami semkaj prišli in naravnost oskrbovali zveličanje teh svojih bratov; pa saj Bog tudi tega od Vas ne tirja. Morete pa prav veliko pripomoči k odrešenju teh nesrečnežev s svojo mo-

litivju in z dobrotnimi svojimi milodari.

Ne prosim za-se, za zboljšanje svojega lastnega stanu. Kdorkoli me pozna, vé, da znam z malim zadovoljen biti. Ako pa vidim, da me zgolj pomanjkanje denarja zadržuje, doseči sveti namen, rešiti namreč pogubljenja ljubljene svoje soproste, želim si bogat biti, da bi mogel z minljivim zakladom pripomoči nesrečnim svojim sobratom k zakladu večnega življenja."

Razun teh težav, ki jih je prizadevala stavba omenjene hiše, ovirala je pa začetno Baragovo delovanje pri Veliki vodi kaj zelo tista huda strast, kateri so divji Indijanci sploh močno udani, namreč pijanost; tej pa so brezbožni omikani trgovci z žganjem tem rajši ustrezali, čim bolj jim je ravno ta strast ubogih divjakov služila v pospeh njihovih kupčijskih namenov. Kaj bridko toži Baraga o tej nadlogi v pismu z dne 1. svečana 1834. l. iz svoje postaje pri Veliki vodi, katero odsej Sv. Marija ali "Šmarije" imenuje, ko pravi:

"Silno težaven je stan misijonarja divjakov zlasti, ko je treba nov misijon ustanoviti. Ako ne bi želel, zraven pa tudi ne upal, priversti na pot zveličanja nekoliko nesrečnih duš, ki v temi malikovalstva tava po potih, vodečih v večno pogubljenje, za ves svet ne bi hotel ostati tčakaj, kjer ima malikovalstvo z vsemi svojimi hudobijami tako močne korenine, v katere sekiro nastaviti dosidob še ni poskušal noben misijonar.

Divjaki so sploh zelo udani pijanosti, pa nimajo povsod prilike pijanečevati, ker žganja povsod ne morejo dobiti. Tukaj ob Veliki vodi pa je toliko kužuharjev, ki povsod lazijo za Indijanci in jim žganje prinašajo v zameno za drago kužuhovino, da so Indijanci v naši okolici in celo tudi v tej vasi skoro zmerom pijani. V tej vasi sem govoril z nekaterimi izmed teh nesrečnih kužuharjev, kateri svoje, in tudi duše ubogih Indijanov zabarantavajo v kremp-lje peklenskega sovražnika; pa odgovarjali so mi vselej le z zmerjanjem in pretenjem. Veliko manj se moje besede prijemajo njih, nego najbolj divjih divjakov; da bi se maščevali nad menoj, donajajo še več žganja med divjake, in jim prav prigovarjajo, da me naj ne poslušajo in da mi naj nikar ne verjamejo, mene samega pa opravljajo, kolikor le morejo. Pri takih okoliščinah je seveda silno težavno, misijonariti in te pogane izpreobračati.

Pa kdo se more ustaviti Gospodu Bogu? Vedno se jih prav veliko izpreobrača k naši sv. veri in po krstu sprejema v našo cerkev.

Strašno je gledati pijanega divjaka, zlasti pa pijano žensko. Upijanjene so le-te prave furije in hudobe. Veliko je tukaj indijanskih žensk, ki nimajo nosa. Ko sem prvič prišel semkaj in to zapazil, nisem vedel, kaj da je temu krivo. Poprašujem in zvem, da se v pijanosti napadajo in da si nosove odgrizavajo. Druge so brez prstov na rokah, ki so jih izgubile v takih pijanskih bitvah. Moški plazejo drug na drugega s svojimi velikimi nožmi, ki jih zmerom nosijo s seboj; in večkrat se sliši o umorih, ki se storé v pijanosti. Moje življenje je tukaj v nevarnosti. Vsak večer moram prav skrbno in dobro zapreti svoja vrata, da me ne obiščejo ti grdini.

Pred nekoliko dnevi je bilo posebno veliko pijanih divjakov v naši vasi. Neki kužuhar jim je prinesel toliko žganja, da so štiri dni in štiri noči zaporedoma pijančevali. Naši kristijani so bili zavoljo tega prav žalostni, bili so pa tudi v nevarnosti. Eden mojih najboljših kristijanov je v teh nesrečnih dnevih prišel skoraj ob življenje. Pridrl je namreč eden izmed teh pijancev v njegovo hišo, sveto vero strašno ogroževal, in nazadnje ga je hotel s svojim nožem prebosti. Le komaj je bilo kristijanu mogoče, odvrniti nevarni napad.

Ravno tisti nesrečni čas je bilo tudi meni namenjeno ponočno obiskanje pijanih divjakov. Ko so bili še daleč od moje hiše, zbudilo me je strašno njih vpitje. Ko pridejo k mojim vratom, hoteli so jih prodati in so na vsomoč kričali, jaz pa nisem mogel nič raz-

umeti. Izročim se v božjo previdnost in ostanem pri miru. Ko so videli, da vrat ne morejo predreti, odpravili so se in tulili svojo pot.

V Krivem drevesu nisem imel takih sitnostij in nevarnostij, ker ondotni Indijanci so skoro že vsi izpreobrnjeni, peščica poganov pa, ki so še tam, ne more nič škodovati.

Ob vsem mi še nikoli ni bilo žal, da sem prišel sem, ker moj naslednik, pobožni, previdni in skrbni oče Saenderl na vse strani bolje oskrbuje misijon v Krivem drevesu, kakor sem ga jaz oskrboval, in vrhu vsega tega me tudi veseli, da se jih je tukaj s pomočjo božje milosti preobrnilo veliko, katerih krščansko življenje je vsega posnemanja vredno, ko prej še vedeli niso, kaj je krščanstvo.

Zavoljo tega sem tudi trdno in nepremisljeno sklenil, tako dolgo tukaj ostati, dokler je božja volja, katera se mi bo razdela po ustih mojega škofa. Hvaljen bodi Bog!"

Pa kolikor hujše so bile vse te težave, toliko večje je bilo tudi Baragovo veselje zavoljo čedalje večjega števila tistih, ki jih je dan za dnevom oteval sužnosti satanove in spravljaj jarem Jezusa Kristusa. Posebno veselje so mu pa med temi težavami skrbni delali preljubi njegovi Otavei, ki so po splošni indijanski navadi o tem zimskem času prišli iz Krivega drevesa v južne kraje okoli Velike vode pripravljat sladkor ali euker, in lovit srne, medvede in druge enake zveri, s katerih kožami so potem kupčevali.

(Dalje prihodnjič.)

Rusinska koča.

Napisal Skala, mlajši.

Pismo moji materi dne 20. okt. 1914.

Mati, zopet sem pri tebi! Naj se privijem na tvoje prsi, oddehnem naj se na njih — in naj srkam iz njih moči — nove moči. Pri tebi sem, vsaj dozdeva se mi tako; a ti si daleč. — Le moja duša je šinila čez gore, čez vode, naravnost k tebi — in šepetala ti, šepetala, kot še nikdar, o gorju — o bridkosti. —

Da. In jaz sem tu, proč od tebe, sredi bratov, Bratje — ?

Tisoč in tisoč jih je okrog mene, a ni enega med njimi, ki se še ni zatrmel v njo, edino, ki prinaša mir —

Dolga pot, blatna pot za nami. — Trinajst dni, trinajst noči, vampirskih noči za nami. — Pa plane pred nas jezdec, zamahne z mečem, iz krvi skovanem, čez njive, plodne njive, čez brda, sončna brda —

In zabradamo v njive, brazdamo čez brda dalje, dalje —

Volčja dolina.

Še skrivnost gozda nas loči. —

Kratka pot. Ali —

Stresa se ozračje grmenja, tuljenja, rjojenja, sikanja, brizganja, vpitja: junaštva — obupa. —

Mrak. —

In gozd kloni svojo trudno, onemelo glavo k tlom. Hladen vetrič veje čez strnišče, razčesava lase, gladi lica, zazibava z uspavanko o ljubezni ter o bratstvu odhajajoče. —

Volčja dolina, zopet si naša! —

Rusinska koča.

Stopimo trije vanjo. Otroški glas prešine temo: —

"Joj, vojska, mama — !"

"Luč!"

V razcepanih pernicah na tleh leži mati, na razgaljenih prsih ji sloni hčerka — ob zglavlju kleči sinček.

"Mama, naša vojska," vzdahne sinček.

"Naša? — Naša voj-ska? —

— Bog — "pretrguje mati. —

"Jo — jo — jo," stoče hčerka.

"Kako, mamica — ?"

Da — kako — Kdo ste? Poznate Vazilija — našega — očeta —

moža mojega — ? Ne poznate. —

Odšel. Mnogo jih je odšlo, mnogo — in on med njimi — on moj — naš Vazilij — oče — mož — oh — oh Vazilij! — Vazilij! Topovi. —

Topovi tulijo, tulijo — jo — jo — vrni se, vrni —

"Jo — jo — jo —" stoče ma-

la. Mihalj, popravi Laso — pri-

vzdigni ji glavico. —

Mama, Laso zebe, zmrla je.

Mrzla! Dvigni jo k meni, sem,

sem na prsi — moje — Tako —

oh — oh — oh —

Jo — jo — jo —

Mama, vojaka kuha.

Kuhaj — Mihalj, prosi čaja — za Laso — zase — prosi — voj-sko —

Vsega dobite mamica, bodite mirni —

"Mirna? — In o — o — sem —

sem mirna Laso, Mihalj — In o —

če? — Vazilij kje je? — Kje je

mož — oče — ? Varuj ga. Obva-

ruj ga Lasi, Mihalju, meni. —

Meni? — o meni. —

Vazilij, odhajaš? — Kam — kam

odhajaš. — Ne objemlji me —

duši, duši me tvoj objem. — Ne

objemlji me — ostani. — In sol-

ze — Oče — na Lasi! — keskeče tvo-

ja solza — na Mihalju — solza. —

Izbriši — izbriši solzo. — Oče o-

stani. Kam — kam —

Mama, mama, čaj je dober —

gorak. Pij ga, pij, tudi ga po-

nuj — oh — Lasi — dajte ga

Lasi. —

Mama, Laso je zdrknila na tla.

Ne stoče več. Zaspančkala je, pa

jo zebe, zebe jo, cela je mrzla. —

Oh — oh — Lasi — dajte

Lasi čaja. —

"Mamica, hčerka ne bo pila."

Ne bo pila? — Ne bo? — Dvig-

nite Laso k meni. — Tako — tako

— Oh — oh — oh — Laso, Laso

moja — oo — oh — Lasica — La-

sa — oh — —. O mati mati žal-

osti sedmerih, ti si dobra — do-

bra — — —

Vazilij, ni se posušila tvoja sol-

za — na tvoji — Lasi. — Z njo

je odšla — z njo — Mihalj,

kdo tolče po vratih — ? Odpri —

Mihalj — odpri — tvoj oče je —

odpri. Glej ga, Mihalj, vrnil se

je, da otre solzo s tvojih las. —

Kanila mu je nanje. ko je odha-

jal — solza —

Vazilij! — In k meni? — Za-

kaj ne stopiš k meni? — Bojiš se

me — bojiš — kaj tiščiš pod suk-

njo? — Vazilij. — Odgrni, Razlek-

ni roke — in me objemi —. Ob-

jemi me! — Nočeš — kam Va-

zilij? — Kam odhajaš — Vazilij!

— ha — ha. —

Laso — Lasica moja, kje si? —

O, vidim te. — Dvigaš se — dvi-

gaš — oblaček beli — a jaz te do-

sežem —

Si že moja Laso — moja — in

jaz — jaz sem pri tebi — — —

Proč! — Ne iztrgajte mi je! —

proč — proč vojska! proč —

Oh — oh —

Mihalj — Laso — — Vazi-

lij — oh-h-h —

Mama, saj nihče ne trka — ni-

če ne tolče po vratih — saj ni o-

četa. — Mama — mama — saj ni

očeta. —

Mama.

Iztrgam se koži, rucinski koži

in dirjam, dirjam k bratom. —

Bratje. —

Okrog ognja sede, leže — sto-

je. — In kot bi ne bilo nič — prav

nič — pojo — — nalahno pojo. —

Moja duša pa je šinila k tebi,

mati — in ti šepetala, kot še nik-

dar, o gorju — o bridkosti. —

A ti — mati — —.

Na Ruskem določa vlada ceno

zdravil po lekarnah.

Vsak čevlji, katere rabijo po-

tapljalci tehta do 20 funtov, čela-

da pa 40 funtov.

Važno naznanilo

za podporna društva, trgovce in podjetnike ter sploh vse Slovence.

Znano je nam, da imajo razna podporna društva več denarja naložnega na različnih bankah, ali pa na zemljiških uknjižbah, (mortgagees), kar jim žal donaja primeroma le malo obresti, morda samo po 2½ ali 3%?

Ta denar bi imela podporna društva, trgovci in drugi lahko bolje in tudi varno naložen, ki bi jim donasal OD 5%, 5½% DO 6% OBRESTITI. Denar bi bil naložen tako varno, da je vsaka izguba izključena. To bi se doseglo z nakupom bondov električnih in plinarnih podjetij, šolskih, municipalnih, okrajnih in državnih BONDov ali OBVEZNIC, ki so istotako varne kot bi bil denar naložen v banki. Te bonde se lahko vsak čas proda ali zamenja za gotov denar. Obresti se dobiva vsakega pol leta s posebnimi kuponi v vsaki banki. Tvrdba

ELSTON & CO.,

39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

je ena izmed dobro znanih tvrdk, ki trguje z bondi in obveznicami. Mi smo prodali uadnji čas K. S. K. Jednoti že za več kakor \$100.000.00 raznih bondov in obveznic z visoko donajajočimi obrestmi; ti bondi so tako sigurni, kakor gotov denar. Vsled tega se priporočamo toplo tudi društvenim uradnikom, osobito blagajnikom, ter tudi posameznikom, ki imajo denar naložen na nizke obresti, da se obrnite na nas za pojasnila pri nakupu bondov. Mi Vam bomo priporočili in preskrbeli bonde najboljše vrste, kar bo v vašo lastno korist. Pišite nam za pojasnila v slovenskem, ali angleškem jeziku, nakar Vam bomo dali takoj zastoj potrebne informacije.

Bonde se kupi lahko že od \$100.— naprej.

Priporočamo se s spoštovanjem

ELSTON & CO.,

39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Na znanje pošiljateljem denarja v staro domovino!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljateve do preklica le pod pogojem, da se vsled vojne izplačajo mogoče z ramudo. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, AMPAK NASTATI ZAMOREJO LE ZAMUDE. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne, in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

K: 100.00 \$13.50

K: 1000.00 \$132.00

TVRDKA

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ishaja vsake srede.

Lestica Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdravstvenih državah ameriških.

Uredništvo in upravnstvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnine:

Za člana, na leto	\$0.60
Za nečlane	\$1.00
Za inostranstvo	\$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:

For Members, per year	\$0.60
For Nonmembers	\$1.00
For Foreign Countries	\$1.50

Kolumbov dan.

Jutri, dne 12. oktobra, se bo obhajal v Zedinjenih državah Kristof Kolumbov dan, ali 424. letnica okritja Amerike. Okritleja Amerike so se ta dan že leta in leta spominjali tu živeči Italijani, ker je bil Kolumb njih rojak, ali domačin. Zadnja leta so se pa obrnili na vladno Zedinjenih držav, da naj se določi 12. oktober za narodni praznik Kolumbu v počast in spomin odkritja Amerike. Vlada je tej želji ugodila iz patrijotičnega ozira, tako da se praznik sedaj Kolumbov dan k postavnim praznikom.

O Kristofu Kolumbu, odkritelju Amerike, smo se učili še v starokrajških šolah; naša dolžnost je pa, da se Kolumba spominjamo osobito sedaj, ko živimo v oni deželi, katero je pred 424 leti Kolumb odkril.

Žal, da nam zgodovina ne kaže Kolumbovega natančnega rojstnega dne in leta. Ve se le toliko, da je bil rojen v Genovi na Laškem l. 1435 ali 1436. Njegov oče, Dominik, je bil pripravek tkalet, poročen je bil s Suzano Fontarossa, tudi Italijanko. Leta 1469 se je Kolumbova družina preselila iz Genove v Savono. Ko je dovršil Kristof Kolumb svoje domače šole, ga je poslal oče v Pavijo, na tamošnje univerzo, kjer se je osobito zanimal za matematiko, astronomijo in zemljepisje. Kolumbovo največje veselje je bilo sestavljanje in risanje zemljevide. Vrnivši se iz te šole, je mladi Kolumb pomagal svojemu očetu nekaj časa pri njegovi trgovini; ker ga pa ta obrt ni veselila, se je podal na morje, kamor ga je najbolj vlekel.

Še kot mladenič je Kristof Kolumb na raznih italijanskih galejah (ladjah) obiskal in videl Anglijo, Irlandijo, Gvinejo in Grško. Med tem časom je kaj rad čital Ptolomeja, Marinusa, Nearchusa in Plinija; posebno se mu je pa dopadla "kosmografija" kardinala Aliaco, o potovanju Mareo Polo-ja in Maudevilla. To ga je še bolj izužilo, da je postal zelo izkušen in spreten mornar.

Leta 1470 je dospel Kolumb v Lizbono. Na Portugalskem se je poročil s Felipo Munis Prestello, hčerjo nekega kapitana v službi princa Henrika.

Čim bolj se je Kolumb bavil na Portugalskem z zemljepisjem in risanjem zemljevidov, tem bolj je prišel do prepričanja, da je še veliko zemlje neodkrite, osobito na zapadu, ali v Aziji. Menil je tudi, da je zemlja okrogla in da bi se dalo v zapadno Indijo v Azijo lahko dospeti po vodi. To svojo idejo je Kolumb razodel že leta 1474 slovesnemu zdravniku in zemljepiscu Paolo Toscanelliju v Florenci.

Prav za časa Kolumbovega življenja je slovela Indija za najbolj bogato deželo, odkoder se je importiralo dragocene dišave, barvila, slonokost, svilo in žlahtne kamene. Vso to trgovino so imeli tedaj Turki v svojih rokah in so uporabljali za uvoz deloma karavane z dromedarji, deloma svoje ladje.

Ni čuda torej, da se je tudi v Kolumbu vnela želja dospeti v ono bogato deželo, kjer bi našel lahko dovolj bogastva. Zgodovina nam kaže dalje, da je nagibalo k temu Kolumba njegovo globoko versko prepričanje. Sam se je kasneje izrazil, da je Bog njega odbral, da ponese preko morja v

ono bogato neznano deželo luč sv. vere. Pri tem je Kolumb tudi mislil, da mu bo s pridobljenim bogastvom mogoče ob povratku zoper Turke, s katero bi oprostil sv. deželo in božji grob našega Izveličarja iz turških rok.

Da bi zamogel Kolumb načrte za svoje potovanje izvršiti, se je obrnil za pomoč na tedanjega portugalskega kralja. Pokazal mu je obširen zemljevid sveta in ga prosil za potrebne ladje, denar in mornarje. Portugalski kralj mu pa ni hotel želje izpolniti.

Kolumb zatem še ni obupal. Sklenil je potovati v jednaki za-devi na Špansko, kjer bo poprosil tedanja kraljice Izabele potrebne pomoči. S svojim sinom Diegom je potoval Kolumb v važnih zadevah peš proti mestu Palos. Nedaleč od Palosa (sedanje-ga Gibraltarja, je stal tedaj znani samostan La Rabida. V tem samostanu so živeli frančiškani, ki so podučevali sinove plemičev v svoji šoli. Dospelši v ta samostan je Kolumb odkril svoje načrte Juan Perez de Marchena, predstojniku samostana, in spovedniku kraljice Izabele. Dobrosrčni frančiškani so Kolumba uljudno sprejeli in mu šli v vseh stvareh na roke.

Ko je zvedela kraljica Izabela o Kolumbovem načrtu, je poslala ponj, da se naj zgleda na njenem dvoru. Tedaj je bilo Špancem težko Kolumbu pomagati, ker so se bojevali z Moori, dokler jih niso l. 1492 premagali. Kraljica Izabela je sklicala zatem vse svoje svetovalec skupaj v posvet glede Kolumbovega potovanja in njegovih načrtov, ti so pa končno proglasili Kolumbove ideje za neumne in neizpeljive. In poleg vsega tega Kolumb še ni obupal; prosil je še vedno kraljico Izabelo, da naj mu pomaga. Kraljica je bila pripravljena prodati vse svoje svetovalec skupaj v posvet, da bi se zamoglo spraviti skupaj potrebno svoto za Kolumbove potne stroške. Končno se je pa vseeno določilo potrebno svoto, potrebne ladje in moštvo, ki naj potuje s Kolumbom v neznani svet.

Španska vlada je določila Kolumbu tri ladje jadrnice "Nina", "Pinta" in "Santa Maria"; prva je imela 24 mornarjev, druga 30, tretja pa 50 pod poveljstvom Kristofa Kolumba. Dali so mu tudi potrebni denar in živež za potovanje. In tako so se uresničile Kolumbove srčne želje, da se je pripravljal na potovanje proti zapadu. Kolumbu je bilo zelo težko dobiti skupaj potrebno število mornarjev za to potovanje, ker se je vsakdo bal kake nesreče na visokem morju. Tedaj je še ljudstvo mislilo, da so v daljnem morju grozne pošasti in zmaji, ki strežejo ljudem po življenju.

Bilo je v petek dne 3. avgusta l. 1492 zjutraj ob 8. uri. Kolumb je bil popolnoma odpravljen za dolgo potovanje. V zalivu Palosa je stalo njegovo borno brodovje že pripravljeno za odhod. Predno se je pa Kolumb ukreal, je šel v tamošnji cerkev k sv. maši in sv. obhajilu z vsemi svojimi mornarji za srečno pot, srečen izid načrta in srečen povratek. Iz stolpa frančiškanskega samostana v Palosu so teda pozdravljali zvonoji odhajajočega Kolumba in njegovo moštvo. Na morskem obrežju se je zbralo tudi številno domačega ljudstva, ki je pogumnim mornarjem želelo srečno pot proti Istočni Indiji ali naši Ameriki.

Kolumbova flotila je krenila iz Palosa južnozapadno proti Kanarskim otokom in od tam dalje čez Atlantski ocean proti daljnemu zapadu. Ko je bil Kolumb 45 dni na visokem morju so se dne 17. sept. 1492 njegovi mornarji spuntali in niso hoteli več dalje z njim jadrati, ker se ni videlo še nikjer nove zemlje. Kolumb jih je le s težko silo pomiril in pregovoril, da ga niso vrgli v morje.

Dne 18. septembra so opazili ti mornarji s Kolumbom vred prve ptice na morju; dne 20. sept. sta priletela Kolumbovim ladjam celo dva pelikana naproti, kar je mornarje vidno tolažilo, da so že blizu suhe zemlje. Jadrati so v tem upanju in nestrpnem čakanju še vedno naprej, dokler niso zapazili dne 11. oktobra dračja, neka jplavajočih hlobov in trave na vodi. Ob 10. uri isti večer je zapazil Kolumb v daljavi malo lučko in ob 2. uri naslednjega jutra, v petek dne 12. oktobra 1492 je mornar "Nine" Rodrigo de Triana z navdušenjem naznanil svojim tovarišem veselo novico, da vidi v

daljavi nekaj, novemu svetu podobnega. To ozemlje, katero je označeni mornar zagledal, je bil otok, tedaj po Indijancih nazvan "Guanahani", kojega je pa Kolumb prekrstil v San Salvador (sv. Odrašenik).

Označena lučka v nočni temini dne 12. okt. 1492 blizu onega otoka je bila vsekako baklja kakega Indijanca.

Ko je dospel Kolomb označena-ga dne zjutraj na bahamski otok, je zapazil le nekaj dreves na njem, pod katerimi so imeli Indijanci svoje šotore. Hitro se obleče v svojo zametasto obleko, pripaše si meč okoli ledja in stopi z benderom, pritrjenim s sv. križem na suho. Dotični otok je Kolumb proglasil v imenu španskega kralja in kraljice za špansko last; stanovnike otoka je pa nazival Indijance, ker je mislil, da je že dospel v Indijo.

Od tega otoka je Kolumb jadriral dalje, ter je okril še otok Kuba; mudil se je v onem vodovju že kakih 5 mesecev, da je dospel celo do Karibbejskega morja, na kar se je povrnil z nepisnim veseljem nazaj na Špansko, dospelši tja dne 15. marca 1493. S sabo je prinesel razne dragocene kožuhovine, dišave, zlato in druge stvari, katere je zamenjal z Indijanci za steklo in navadne barvane drobnarije. Ljudstvo ga je sprejelo v Palosu zopet z velikim veseljem, sam kralj ter kraljica sta mu priredila v Barceloni sijajen sprejem kakor kakemu princu.

Kolumb je zatem križal ocean še trikrat ter je odkril antilsko otočje: Porto Rico, Haiti, Jamajca, dalje je odkril obrežje osrednje in Južne Amerike pri sedanji Panami in Hondurasu republik.

Žal, da ni Kolumb doživel svojih zadnjih let v taki slavi in sreči. Njegovi zahrbtini sovražniki so ga končno po krivem zatožili na španskem dvoru, da je rot-nik vlade, vsled česar so ga privedli na njegovem zadnjem potovanju uklenjenega nazaj na Špansko, kjer je kot jetnik v Valladolidu dne 20. maja l. 1506 umrl. Njegove zemeljske ostanke so kasneje prenesli in pokopali na pokopališču kartuzijanskega samostana v Seville poleg njegova sina Diegota. L. 1536 so pa zopet kotli Kristof Kolumba in njegovega sina izkopali in prepeljali preko morja v tedanjo "Hispanio", sedanjo republiko San Domingo, blizu centralne Amerike, kjer so počivali do l. 1795 v tamošnji katedrali. Isto leto so pa prenesli ostanke Kolumba in njegovega sina z veliko svečanostjo v katedralo mesta Havana, na otoku Kuba, kjer počivajo še dandanes.

Slava in blag spomin Kristofu Kolumbu, odkritelju Amerike!

O pomenu in važnosti konvencij.

V št. 231 "Glas Naroda" z dne 2. t. m. smo čitali na naše veliko začudenje površno in tja v en dan skovan članek urednika — k. pod naslovom "Konvencije". Članek se je glasil dobesedno sledeče:

"KONVENCIJE.

Beseda konvencija je tujka, in skoraj vsi člani, ki so zastopani v raznih Jednotah, razumejo, kaj pomeni.

Po slovensko bi se reklo občni shod. Ta občni shod je draga stvar. Stroške zanj morajo plačevati člani.

Nekoč se je vršila konvencija neke hrvaške Jednote. Nastopil je govornik, ki je dokazoval, kako velike stroške ima Jednota s svojimi konvencijami. Eden izmed članov, dasiravno neizobražen človek, je zelo dobro pripomnil:

— Mani, brate, praznu slamu. Iz nje ni nama ni tebi ništa. Mi plačamo, pa hočemo da imamo muziku i mirna Bosna!

S temi besedami je povedano vse. Vsa nerazsodnost in vsa lahkomišljenost.

Naš narod je preveč zaupen in preveč vihrav ter misli s svoji vihravosti, da dela sebi in celokupnemu članstvu dobroto.

Ko pride pri posameznih društev do glasovanja, so skoraj vsi za predlog, katerega stavita predsedniški tajnik ali predsednik, ne glede na opravičene ali neopravičene zahteve ali stvari, ki tvorijo predmet glasovanja.

Naše konvencije so popolnoma brezpotrebna stvar.

Vse, kar se vrši na naših konvencijah, je tako brezpotrebno, da bi se stvar lahko izvršila urad-

nim in pismenim potom tekom par dni.

Zato pa mora plačati narod ali ljudje, ki so zastopani v Jednoti in društvih velikanske svote, ki ne pridejo v dobro niti društvu, niti organizaciji, niti članstvu, temveč le posameznim osebam, ki so imele veliko prednost in čast, da so bile izbrane za delegate.

V splošnem človekoljubnem smislu, kot je vstvarjena vsaka podporna organizacija, oziroma Jednota, nima tako koristoslvo in zasledovanje malenkostnih in osebnih ciljev nikakega prostora.

Naravna posledica tega je in iz našega izvajanja se izprevidi, da so konvencije slovenskih podpornih Jednot in društev, na katere se skliče ljudi iz vseh strani Združenih držav, velikanska nesmisel in nepotreba.

Vse, kar se vrši na teh konvencijah, bi se lahko uredilo, kot že rečeno, pismenim potom in z malimi stroški. Konvencije niso namenjene blagru Jednote ali društva, ki je zastopano, temveč le za pravljanje splošnega jednotinega denarja.

S takimi konvencionalnimi stvarmi bi se končno že lahko pometlo in to tembolj, če se pomisli položaj, v katerem se nahaja slovenski delavec v Ameriki.

Denar, ki ga vplačuje z dobro voljo in poštenim namenom, je trdo in z žulji zaslužen.

Vsako zapravljivanje ali trošenje tega skupnega imetja je greh, povzročen na narodu samem.

O tem bi mogli biti prepričani vsi, ki imajo kako odgovorno stališče pri slovenskih organizacijah v Ameriki.

— k —

Ker avtor tega članka ob sklepu namigava vsem onim, ki imajo kako odgovorno stališče pri slovenskih organizacijah v Ameriki, da so konvencije v obče nepotrebne, si šteje uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote" v dolžnost, da odgovarja v imenu glavnega odbora prve in najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki na ta članek sledeče:

Res je, da je beseda "konvencija" tujka. Izvira, kakor nam znano iz latinščine "co-venio" — "skupaj priti, ali zbirati se". Prepričani smo, da izvir te besede razume le prav malo onih, ki so zastopani v raznih Jednotah. Pač pa razumejo člani pomen, nalogo in delovanje konvencije.

Res je, da so konvencije ne samo slovenske, — temuž v obče, — drage; plačujejo jih člani direktor, ali indirektno, to pa vsled tega, ker smatrajo konvencije za poglavito stvar pri svojih organizacijah. Abotno je trditi največjemu slovenskemu listu in to celo prvemu slovenskemu dnevniku v Ameriki, ki je že leta in leta glasilo raznih slovenskih podp. organizacij, da so naše konvencije popolnoma brezpotrebna stvar. Pa idimo torej k tej stvari!

Konvencije najdemo v zgodovini že sto in stoletja nazaj, ali odkar se je jelo ljudstvo iz koristnih namenov družiti v razne posamezne skupine in organizacije. Naštevati vse vrste teh organizacij, bilo bi preobširno. Dokazano je, da ima vsaka izmed teh organizacij ali stanovskih skupin že leta in leta konvencije in navadi za neobhodno potrebno stvar in da so se konvencije vršile širom sveta že leta nazaj, — da se iste neprestano vršijo in se bodo še vršile, ko nas več ne bo med živimi. Kako se zamore sploh to trditi, in zahtevati, da so ravno slovenske konvencije nepotrebne?

Še ko smo bili v starem kraju, smo večkrat čitali o "občnih shodih" te ali one organizacije, te ali one zadruge itd. Da, konvencije se je zaneslo v Ameriko iz Evrope. Razne obrtne in strokovne zveze imajo tudi v starem kraju svoja skupna zborovanja na tem ali onem kraju. Na teh zborovanjih se poroča delegatom, ki zastopajo članstvo, o delovanju, napredku, o potrebah zveze itd. Nikakor ne moremo razumeti načina, kako bi se te občne letne shode zamoglo urediti in pismenim potom reševati? —

V zagovor, da so naše konvencije istinito namenjene blagru Jednot ali društvu ne pa pravljanju hočemo omeniti še sledeče:

Vsaka organizacija, bodisi že te ali one vrste se je vstanovila na kakem obnem in večjem zborovanju. Tam so se naredila pravila, določbe in predpisi za poslovanje dotične organizacije. Kot parlamentarni predpis, so te or-

ganizacije sprejele v svoja pravila tudi točko, da se ima vršiti konvencija organizacije na toliko in toliko časa. To točko, ali to določbo je dobiti v pravih pri vseh organizacijah. Ako listamo in čitamo ameriške časnike, zapazimo, da ga ni skoro dneva tukaj v Ameriki, da bi se ne vršilo kako letno in glavno zborovanje te zveze, Jednote, organizacije, društva itd. Glavna konvencija zborovanja prirejeajo v Ameriki vse podporne organizacije, dalje raznovrstne skupine obrtnikov in stanov, koje je nam tu nemogoče po vrsti naštet. Letna zborovanja prirejeajo zveze državnih uradnikov, guvernerjev, drž. tajnikov, mestnih županov, zdravnikov, učiteljev, uradnikov, farmerjev, in raznovrstnih drugih organizacij. Da celo uredniki ameriških listov imajo vsako leto svoja glavna zborovanja dasiravno bi morda lahko potrebne zadeve potom svojih listov rešili?

Med najbolj pomembne konvencije se prišteva tudi Narodne konvencije, ki stanejo ameriško ljudstvo vsaka 4 leta na milijone dol. Ali ni to potratu po mnenju urednika G. N.? — Pa te konvencije so se vršile še nešteto krat (od l. 1789) in se bodo še vršile leta in leta. Tekom zadnjih 10 let je bilo samo v Chicago 3157 konvencij s skupnim številom 2,974.000 zborovalcev.

Kdor ima o organizacijah in Jednotah le količkanj pojma, mora nam dati prav, da so konvencije neobhodno potrebne. Konvencija je pri organizaciji najbolj pomenljivi in najbolj važni faktor, ki ima tudi največjo moč in pravico pri rešitvi važnih točk te ali one Jednote, ali organizacije.

Ob kratkem naj bode povedano onemu člankarju, ki hoče po svojem kopitu ovreči vse naše konvencije, da so iste celo postavno predpisane za vsako podp. organizacijo.

Na narodni konvenciji državnih zavarovalnih komisarjev, ki se je vršila dne 4. dec. l. 1912 v New Yorku se je sprejelo med drugim tudi sledečo točko v takozvani "New York Conference Bill" (preje Mobile Law) Stran 3, Section 3: "— — — and provided further, that the meetings of the Supreme or governing body, and the election of officers, representatives and delegates shall be held as often as once in four years. The members, officers, representatives or delegates of a fraternal benefit society shall not vote by proxy."

V slovensini se ta državna postava glasi sledeče: In predpisuje se, da se morajo vršiti seje glavnega ali upravnega odbora in volitev uradnikov, zastopnikov in delegatov najmanj vsako četrto leto enkrat. Glavnih uradnikov, zastopnikov in delegatov kake bratske organizacije se ne sme voliti po namestnikih."

Tukaj imamo torej glavno jedro, čemu se vršijo tudi konvencije slovenskih podpornih organizacij. Zato, ker to državna oblast in postava predpisuje. Pisee gorinavedenega članka proti našim konvencijam naj dobro prečita znano "New York Conference Bill", ki je bila celo v New Yorku sprejeta in odobrena. Kopijo te postavbe je dobiti v tiskarni: Robert Smith Printing Co. Lansing, Mich.

Morda dotični nasprotnik naših konvencij še ne ve, da imajo razne podporne organizacije v svojih pravih gotove določbe in točke, ki se zamorejo reševati samo na konvencijah nikakor pa ne pismenim potom! — Nobena podp. organizacija ne more n. pr. uveljaviti kake važne premembe pravil brez konvencije. Niti za le se ne sme asesmenta povišati od časa konvencije do konvencije, ne da bi se to na konvenciji odobrilo, ali pa potom splošnega glasovanja. (Referenduma).

Konvencija vsake organizacije ima kakor že omenjeno največjo oblast in moč pri svoji upravi, torej je konvencija za vsako organizacijo neobhodno potrebna in vsepomenbna. Še nekaj bi radi omenili kolegu pri "G. N." glede zabave, muzike in stroškov delegatov na konvencijah.

Če bi bil naš newyorški kolega samo enkrat na kaki konvenciji, bi kmalu uvidel, kaj je prav za prav konvencija? Koliko morajo ubogi delegati pretrpeti in pretrpeti! Koliko napora, duševnega in telesnega jih čaka na kakem gl. zborovanju! Koliko stroškov! Je li \$4.— dnevno v kakem tujem

mestu, katere dobi delegat zadosti? Marsikdo zbolí vsled napornega potovanja, prenapornega duševnega dela in ko se povrne utrujen domov, — ima še nekaj desetakov lastne škode. Da, da, — potem pa naj kdo piše, da naši delegatje in člani zapravljajo denar po konvencijah za muziko!?

Nadomestilo za bombaž.

Znano je, da je industrija v marsikateri evropski državi zadnja leta zelo opešala vsled sedanje vojne. Mnogo tovarn je sedaj zunaj zaprtih, ker jim primanjkuje potrebnega materiala za produkcijo gotovih izdelkov. V Nemčiji in Avstriji se vsled angleške blokade sploh ne more uvažati iz Amerike: železa, bakra, jekla, cinka, niklja, brona, bombaža, o. l. j. itd. Te države bi plačale rade za to blago visoke cene, a jih nikakor ne morejo dobiti.

Med važne naravne pridelke se mora prištevati osobito bombaževino, ki tvori za vsako državo eno izmed najbolj važnih vsakdanjih potrebščin. Iz bombaža se namreč izdeluje ali tke raznovrstno obleko, perilo in druge stvari, katere človek neobhodno potrebuje.

Odkar je Anglija prepovedala uvažati Nemčiji bombaž iz Amerike, so bili številni nemški tovarnarji in lastniki predilnic vedno v velikih skrbih, odkod dobivati bombaževino? Znano je, da so Zedinjene države največji producent bombaža na svetu in da so zalagale v mirnem času skoro vse večje predilnice s tem blagom. Angleška blokada pa upliva sedaj, da trpijo obetno škodo tudi naši domači trgovci z bombažem, ker ga ne morejo spraviti na evropski trg v denar tako, kot v prejšnjih letih.

Nad vse previdni, ekonomični in praktični Nemei so si pa znali pomagati iz te zadrege s tem, da so skušali dobiti primerno nadomestilo za bombaž, konopljevino in volno.

Prav te dni prihaja preko morja poročilo, da se je Nemcem to do cela posrečilo. Kot nadomestilo za bombaž so jeli Nemei uporabljati neke vrste močvirnato rastlino "typha" po imenu, ki je podobna našemu trstju. Poskušnje iz te trave so se v raznih nemških predilnicah povoljno obnesle. Ker je na Nemškem dosti močvirnatoga ozemlja, raste torej ta trava ondi v izobilju. Nemčija bode zanjprej uporabljala samo to rastlino kot nadomestilo za bombaž in konopljevino, torej ji ne bo potreba plačevati visokih cer. za importirani bombaž. Iz goriomenjene močvirnate rastline se da namreč tretji in tkati precej dobro snov, ki je bombaževini podobna; iz te snovi se prideluje že sedaj na Nemškem dosti obleke in drugih izdelkov.

Letos se je vsled prizadevanja vlade pridelalo na Nemškem okoli 6,000.000 ten te trave; razni nemški kapitalisti in trgovci so stopili sedaj s predilnicami v zvezo, da se bo vso to travo uspešno vporabilo in predelalo.

Za pridelovanje te vrste trave ni potreba rodovitne zemlje ni potreba dosti muje, ker raste te vrste trava po pustih močvirnatih krajih. Stroški za pridelovanje nadomestila bombaža so vsled tega zelo nizki. S košnjo te trave se prične že v juniju; kosi se jo pa lahko vedno do pozne jeseni in večkrat, ker hitro raste.

Razne velike nemške predilnice izdelujejo kakor že omenjeno iz nitij te trave še precej dobro suknjo, tako da bo vsled tega dosedanja visoka cena oblek gotovo padla. Nemški trgovci vsled tega ne bodo za naprej več v skrbih za bombaž, ravno nasprotno bodo predivo iz te rastline še lahko pošiljali za nizko ceno v razne tuje države.

Z glavnico, katero so sedaj pričeli nemški kapitalisti proizvajati predivo iz te močvirnate rastline, se bo v obče za letos poskušalo izdelovati izdelke bolj nižjih vrst; pravih uspehov in finih izdelkov je pa pričakovati šele prihodnje leto, ko dobijo tovarnarji potrebne stroje in več praks.

Pred leti, za časa Napoleona so bili Nemei tudi v hudih stiskah glede sladkorja, ker niso zamogli uvažati sladkornega trsa iz inozemstva. Pa tudi tedaj so si znali pomagati iz zadrege. Namesto sladkornega trsa so pričeli sejati in pridelovati sladkorno peso. Dandanes je pa Nemčija skoro največji producent te pese na svetovnem trgu, ter isto pošilja celo v druge kraje.

K. S. K.**Jednota**

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 1. septembra 1916 skupna izplačana podpora
\$1,185,824.62.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311—3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6619 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 38—10th St., North Chicago, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikačje se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.**PRISTOPILO ČLANI.**

K dr. sv. Štefana 1. Chicago, Ill., 21847 Jazbec Albin 35. 500, spr. 2. sept. 191, dr. št. 310 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 2. Joliet, Ill., 21848 Jurešič Jurij 19. 1000, spr. 3. sept. 1916, dr. št. 421 čl.(ic).
K dr. sv. Družine 5. La Salle, Ill., 21849 Kobal Michael F. 27. 1000.—21850 Bratkovič Josip 41. 500, spr. 3. sept. 1916, dr. št. 148 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 7. Pueblo, Colo., 21851 Pleše Frank 17. 1000, spr. 16. sept. 1916, dr. št. 503 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 12. Forest City, Pa., 21846 Tarnič Ivan F. 18. 1000, spr. 13. avg. 1916, dr. št. 346 čl.(ic).
K dr. sv. Jan Krstu 14. Butte, Mont., 21853 Koman Alojzij 23. 1000.—21854 Simonič Josip B., 24. 1000, spr. 13. sept. 1916, dr. št. 199 čl.(ic).
K dr. sv. Vida 25. Cleveland, Ohio, 21855 Škulj Anton C. 17. 1000, spr. 2. sept. 1916, dr. št. 524 čl.(ic).
K dr. sv. Frančiška Sal. 29. Joliet, Ill., 21856 Pezdirtz Ivan 17. spr. 3. sept. 1916, dr. št. 330 čl.(ic).
K dr. sv. Petra in Pavla 51. Iron Mt., Mich., 21857 Wedam Anton 38. 500, spr. 3. sept. 1916, dr. št. 67 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 57. Brooklyn, N. J., 21858 Male Josip 24. 500.—21859 Žebrovce Jakob 39. 1000, spr. 2. sept. 1916, dr. št. 145 čl.(ic).
K dr. Jan Krstn 60. Wenona, Ill., 21860 Oražen Jakob 16. 1000, spr. 2. sept. 1916, dr. št. 52 čl.(ic).
K dr. Vit sv. Michaela 61. Youngstown, Ohio, 21861 Mavrančič Imbro 21. 1000, spr. 17. sept. 1916, dr. št. 136 čl.(ic).
K dr. sv. Jurija 64. Etna, Pa., 21862 Grubešič Peter 24. 1000.—21863 Jagušič Josip 42. 500, spr. 27. sept. 1916 dr. št. 94 čl.(ic).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 84. Tri Mt., Mich., 21846 Spoljarič Ivan A. 22. 1000.—21865 Meandžija Miloš 35. 1000.—21866 Tomac Peter 43. 500.—21867 Stimac Nikolaj 50. 250, spr. 28. avg. 1916, dr. št. 92 čl.(ic).
K dr. sv. Ant. Pad. 87. Joliet, Ill., 21868 Sukle Josip 27. 1000.—21869 Omota Matevž 31. 1000, spr. 25. sept. 1916, dr. št. 118 čl.(ic).
K dr. sv. Alojzija 88. Mohawk, Mich., 21870 Mantel Ivan 28. 1000 spr. 4. sept. 1916, dr. št. 40 čl.(ic).
K dr. sv. Petra in Pavla 89. Etna, Pa., 21871 Lišič Franc 22. 500, spr. 4. sept. 1916, dr. št. 143 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 110. Barberton, Ohio, 21872 Rački Jurij 40. 500, spr. 17. sept. 1916, dr. št. 55 čl.(ic).
K dr. sv. Antona 158. Hosteter, Pa., 21873 Žagar Anton 30. 500, spr. 27. avg. 1916, dr. št. 24 čl.(ic).
K dr. sv. Jožefa 56. Leadville, Colo., 21874 Butala Jakob 23. 500, spr. 14. sept. 1916, dr. št. 194 čl.(ic).

PRISTOPILO ČLANICE.

K dr. sv. Jožefa 7. Pueblo, Colo., 7835 Miklič Marija 19. 1000, spr. 16. sept. 1916, dr. št. 503 čl.(ic).
K dr. sv. Petra 30. Calumet, Mich., 7836 Vertin Marija 34. 1000, spr. 10. sept. 1916, dr. št. 297 čl.(ic).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 81. Pittsburg, Pa., 7837 Basiljavac Katarina 26. 100, spr. 28. sept. 1916, dr. št. 142 članice.
K dr. Mar. Čist. Spoč. 85. Lorain, Ohio, 77838 Debevec Johana, 17. 1000.—7839 Bahorich Marija 34. 1000, spr. 10. sept. 1916, dr. št. 36 članice.
K dr. sv. Ane 120. Forest City, Pa., 7840 Širca Franca 24. 1000, 7841 Potokar Franca 33. 1000, spr. 17. sept. 1916, dr. št. 100 članice.
K dr. sv. Barbare 128. Etna, Pa., 7842 Babič Katarina 34. 1000, spr. 11. sept. 1916, dr. št. 40 članice.
K dr. Mar. Pomagaj 147. Rankin, Pa., 7843 Novosel Ana 27. 1000, spr. 17. sept. 1916, dr. št. 35 članice.
K dr. Kraljica Majnika 157. Sheboygan, Wisc., 77844 Fende Anna 20. 500.—7845 Berce Marija 26. 500.—7846 Ivanič Rozalija 28. 500.—7847 Gorenc Johana 37. 500, spr. 16. sept. 1916, dr. št. 46 članice.

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Jan Krstn 11. Aurora, Ill., k dr. Vit. sv. Jurija 3. Joliet, Ill., 21259 Resetič Josip 28. 500, 10. sept. 1916. I. dr. št. 67 čl.(ic). II. dr. št. 166 čl.(ic).
Od dr. sv. Jožefa 16. Virginia, Minn., k dr. sv. Cir. in Metoda 59. Eveleth, Minn., 16475 Primožič Ivan 32. 1000, 22. sept. 1916. I. dr. št. 152 čl.(ic). II. dr. št. 234 čl.(ic).

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od dr. sv. Frančiška Sal. 29. Joliet, Ill., 19973 Klobučar Štefan 18. 1000, 25. sept. 1916, dr. št. 330 čl.(ic).

Od dr. sv. Sreca Jezusovega 70. St. Louis, Mo., 19477 Plut Matija 21. 1000, 25. sept. 1916, dr. št. 116 čl.(ic).

IZLOČENI ČLAN.

Od dr. sv. Jožefa 69. Gt. Falls, Mont., 16352 Uršič Franc, 20. 1000, 26. sept. 1913. dr. št. 24. čl.(ic).

Josip Zalar, gl. tajnik, K. S. K. J.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec septembra 1916

Dr. št.	Prejeli na račun mesec sept. 1916.	Isplačali		
		Smrtnina	Poškod.	Boln. podp.
1.	\$ 334.64			
2.	523.55			
3.	191.03		\$ 50.00	
4.	111.95			
5.	185.46	\$ 1,000.00		
6.	617.90	142.85		
7.	151.78			
8.	23.46			
9.	80.06			
10.	422.17			
11.	65.55			
12.	256.43	1,000.00		
13.	214.18			
14.	196.89			
15.	36.77			
16.	76.61			
17.	96.39	1,320.00		
18.	48.79			
19.	26.34			
20.	560.57	1,000.00		
21.	407.50		50.00	
22.	370.50			
23.	90.84			
24.	185.91			
25.	110.28	550.00	250.00	
26.	26.28			
27.	144.41			
28.	116.67			
29.	140.67			
30.	199.01	500.00		
31.	293.26	1,000.00		
32.	76.44			
33.	51.06			
34.	117.92			
35.	86.40			
36.	336.32			
37.	82.38			
38.	66.23			
39.	294.59			
40.	84.66			
41.	130.36			
42.	258.64			
43.	142.93			
44.	91.25			
45.	279.16			
46.	67.89	1,000.00		
47.	181.48			
48.	34.03			
49.	221.52			
50.	115.38	150.00		
51.	165.00			
52.	69.08			
53.	15.96			
54.	34.40			
55.	136.31			
56.	28.14			
57.	102.75	1,000.00	250.00	
58.	77.78			
59.	264.77			
60.	218.94	1,000.00		
61.	143.01			
62.	211.58			
63.	187.75			
64.	65.36			
65.	111.25			
66.	47.19			
67.	51.76			
68.	143.85		50.00	
69.	52.85			
70.	171.81	200.00		
71.	30.87			
72.	152.26			
73.	85.14			
74.	164.55			
75.	50.62			
76.	122.80			
77.	47.31			
78.	61.45			
79.	101.12			
80.	27.18			
81.	62.37			
82.	5.78			
83.	110.61			
84.	80.21			
85.	55.31			
86.	117.84			
87.	52.13			
88.	53.63			
89.	32.31			
90.	131.27			
91.	82.78			
92.	45.27			
93.	110.61			
94.	34.57			
95.	40.33			
96.	109.85			
97.	47.82			
98.	33.26			
99.	68.45			
100.	5.83			
101.	43.82			
102.	99.70			\$ 20.00
103.	59.91			
104.	16.01			
105.	10.44			
106.	101.81			
107.	83.88			
108.	31.89			
109.	26.69			
110.	100.84			
111.	49.10			
112.	42.65			
113.	33.54			
114.	40.91		50.00	
115.	20.16			
116.	43.44			
117.	128.69			
118.	36.07			
119.	99.80			
120.	44.75		50.00	
121.	51.59			
122.	32.44			
123.	21.45			
124.	101.25			
125.	32.54			
126.	29.10			
127.	54.51			
128.	44.79	250.00		
129.	22.05			
130.	23.50			
131.	17.63			

Skupaj \$ 14,992.01 \$ 10,112.85 \$ 750.00 \$ 20.00
Preostanek 1. septembra 1916. \$ 427,155.61

Prejemki tekom meseca septembra 1916:
Plačnega od društev \$14,992.01
Obresti 288.14
Najemnina 48.50 \$ 15,328.65

Izdatki.
Plačana posmrtnina \$10,112.85
Plačana poškodnina 750.00
Plačana bolniška podpora 20.00
Upravni stroški 2,121.84 \$ 13,004.69

Preostanek 30. septembra 1916. \$ 429,479.57
Glavni urad K. S. K. J. 6. oktobra 1916.

JOS. ZALAR,

gl. tajnik, K. S. K. J.

V Rotterdamu na Holandskem nameravajo zgraditi največje u-

metno pristanišče na svetu, ki bo obsegalo 766 akrov površine. Glo-

bočina vode v tem pristanišču bo znašala 28 čevljev.

Na nekem pokopališču v Avstri-

ji so izkopali grob iz II. stoletja

po Kr. r. V tem grobu so našli

še dobro ohranjeno ogledalo; vsled

česar se da sklepati, da so ogle-

dala že več stoletij stara.

Članom in članicam K. S. K. J. v predvarek.**Cenjeni sobratje in sestre!**

Danes stopam zopet pred Vas s sledečimi vrsticami, katere naj bi služile v blagor in korist slovenskemu narodu v Ameriki, posebnost pa članom in članicam K. S. K. J. in njih potomcem.

V prvi vrsti se mi dozdeva vredno omeniti, kako radodarni so Slovenci in Slovenke v Ameriki, posebno pa še tedaj, če pride k njim kaka oseba prosit podpore, ki je več ali telesno poškodovana, dalje če kdo prosi za reveže in ranjence v starem kraju, — če je kdo prosil darove za kako starokrajsko cerkev, zvonik, oltar — če se je v Ameriki pobiralo za pogorelece v starem kraju, ali pa za prizadete vled potresa in še za več drugih sličnih stvari.

In če sedaj vprašamo še sami sebe: Koliko smo pa pravzaprav storili zase ali za svoje potomce tukaj v Ameriki? Dobimo na to kratek odgovor: Prav malo, ali skoraj nič. Da, zares se je med ameriškimi Slovenci storilo le malo za celokupno dobrobit našega naroda v obče; vse kar bi k temu pristevali je majhno število naših podpornih organizacij, oziroma od teh organizacij izplačana podpora.

Ako pogledamo druge različne narodnosti v Ameriki, kako te marljivo delujejo in skrbijo zase, moramo pripoznati, da smo mi ameriški Slovenci bolj zaspani, ali bolj mrtvi v tem oziru. Druge narodnosti ne gledajo samo za napredek in koristi, ampak še na več. Imajo namreč že svoje šole, velike strokovne organizacije, razne dobrodelne zavode med katere smemo prštevali: domove za ome- gne, jetične, slepe, hrome; imajo bolnišnice, posebno pa še sirotišnice za otroke (Orphans Home). Te vrste sirotišnice imajo skoro vse narodnosti v Ameriki, izvzemši Slovencev. Čemu se svet tako zavzema baš za te sirotišnice? Zato da skrbi vsaka narodnost, da ne pridejo otroci v roke tujcev. Ljudstvo dobro ve, da se s tem ovira propad te ali one narodnosti, da se naraščaj in mladina, ki je prepuščena usodi ne bo utopila v svetovnem morju. Te narodnosti dobro vedo, da če se iztrga otroku ljubezen do rodne jezika, ali narodnosti, spoštovanje do svojcev: starišev in sorodnikov, osobito pa spoštovanje do sv. vere, da se od takega otroka ne more nič kaj dobre pričakovati, kar bi služilo njemu in dotičnemu narodu v korist.

Ali mogoče more sploh kedo reči, da ni tudi nam kaj takega potrebno? Večkrat se sliši govore na kakih shodih, zabavah i. t. d. v katerih se povdarja, kako napredni smo mi Slovenci v Ameriki in če upuščevamo pri tem le slogu ameriških Slovencev, pridemo že do končnega zaključka, da se nehoti sami sebe varamo in goljufamo, ker se vedno prepiramo.

Že star pregovor pravi, da kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima. To je pa tudi dandanes z ameriškimi Slovenci, osebito z onimi, ki imajo še kaj katoliškega duha v svojem srcu in pa s člani K. S. K. J. Ali se Vas vedno ne napada, zasmehuje in zaničuje od strani naših nasprotnikov? In ali se mi zadostno in pravilno branimo? Nikakor ne. Naši nasprotniki rujejo; mi pa pri tem lepo spimo kakor bi nas naša dolžnost ne vezala delovati ravnotako za svojo stranko, ki ima namen obrniti sv. vero in vzgajati mladino v katoliškem duhu. — V tem prepiru imajo pa kakor sem rekel le drugi koristi, ker pristopajo nekateri ameriški Slovenci v tuje organizacije namesto v domače.

Pa preidimo zopet dalje k stvari! Cenjeni mi sobratje in sestre K. S. K. J. Mi imamo že danes precejšnje število omilovanja vrednih sirot bivših članov in članic naše podp. organizacije, ki nimajo več svojih starišev. Eni nimajo več očeta, drugi pa ne več matere, ali obojih. Takim družinam je nemogoče vzgajati svojo deco, vsled česar so prisiljeni prepuščati iste tujcem. Ali zamoremo od takega otroka pričakovati, da bode vzgojen v katoliškem duhu in da bo rekel ko doraste: jaz sem Slovenec. — Ali nas ne veže dolžnost do svojega naroda, da rešimo take žrtve? Vem, da bi bilo težko iskati takega člana ali članice, ki bi ne bil pripravljen žrtvovati nekaj centov na leto za tako blago idejo ali svrhu; ali pa enkrat za vselej pripevati s kakim darom v ta namen. Ta svota naj bi ne presejala zneska \$5.00; lahko bi se isto odplačevalo ali naenkrat, ali pa v petih letnih obrokih po \$1.00. S to svoto naj bi se kupilo kako poslopje za sirotišnico za našo mladino. Ta zavod bi lahko služil tudi za onemogle člane naše Jednote, ali zavetišče. Tak zavod bi ne bil samo nam in našim potomcem v pomoč, temuč vsem katoliškim Slovincem v Ameriki in članstvu K. S. K. J. To bi bil vedni spomenik in simbol dela usmiljenja za našo narodnost.

Vem že sedaj, ko pišem te vrstice, da bode morda marsikateri rekel: Jaz nimam otrok, čemu bi plačeval za take stvari? In zopet drugi se bode izrazil: Mojim otrokom ne bo treba hoditi v tak zavod. Tretji bo morda dejal: Saj imamo že dovolj katoliških in nekato- liških zavodov tukaj v Ameriki. Ali cenjeni sobratje, če moje, gori navedene vzroke prečitata dva, ali trikrat in iste dobro premislite, sem popolnoma prepričan, da bode prišel sleherni izmed Vas do ravnoistega prepričanja kot jaz in da bo odobral moj idejo.

Kolikrat čujete mrtvaški zvon, se pri tem nehoti sami spomniti na star pregovor: "Danes meni, jutri tebi!" In čer

ZA ADRIJO...

Povest iz uskoško-benečanskih bojev. — Spisala Lea Fatur.

(Nadaljevanje.)

Zora je drgetala pred tem pogledom. Nekaj je v dnu srca, česar ne sme slutiti strogi brat, česar ne sme vedeti stari ženin, o čemer ne sanja modra, ponosna mati. Nekaj je... Milanšič ni našel, razumel tistega, kar se je skrivalo za dolgimi vejicami Zorinih trepalnic. Ponudil ji je jabolko. S kratko, trdo besedo. Zorina roka se je tresla, se obotavljala, da sprejme znak ljubezni, zaroke. Upokončila se je. Hotela se je upreti, odreči. Kaj je ne bo doli Foscarijev pogled? Kaj je ne motro sozalno Cecilija? Pa brat je premeril strogo Foscarija in sestro. Žile so se mu nabrekle, naježili lasje. In Foscari je razumel, da sme pač gledati senjske navade, ne sme se pa vtikati v robinjske razmere. Zora je sprejela jabolko, dala rožmarin. Ženin ji je nataknil prstan, brat Ivo je blagoslovil zaroko. Zaročena je. Zavezana, po naziranjih Uskokov, za vedno — ako noče onečastiti Orlovičevega imena. Zdaj se sveti opal na njeni roki. Ne vzbuja ljubezni, ne obljubljuje zvestobe starcu, ne obeta sreče mladenici. Ločitev pomenja opal, pomenja nesrečo. Da bi pomenil ločitev od Milanšiča! Da bi bila samo še en dan prosta te vezi! Zavriskala bi glasno, da se razveseli bilka, grm in siva skala v gori, zapela bi zopet veselo s kosom in škranjčkom, zaplesala objestno kolo. O — zakaj ne vržem svetlega obročka s prsta v sinje morje? Kaj se ne usmili nihče moje žalosti? Brata in mati, tovariši, znanci, sosedje, vse govori o sreči... Ve tihe moči, ki snujejo tajljena niti po gorah in morju, življa bitja, ki se skrivajo po jamah in skalah — vsevedoče vesle, sladka Lada, rešite me neljubega ženina starca, otomite me...

Molči, Zora, prigovarja burja, govori morje deklici. Vse to mine. To so dekliske muhe. Kot vsako dekle, si si želela ženina. Lep je samski stan samo za mlade dni. Mož, mlad ali star, je le mož. In Milanšič je najbogatejši, najuglednejši Uskok. Kaj si misliš, da te da modri brat mlademu fantulcu? Vedela si, kaj se govori in plete že dolgo — in nisi ugovarjala. Veš da bi bila že davno Milanšičeva, da ni Jurišu tako težko pustiti te od sebe. Toda negotova je usoda vojnika... Glej, za štiri leta ste se zmenili. Čez štiri leta preprosti brata še za štiri. Ti veš vse to, Zora, mlada, krasna. Zakaj tedaj tolika žalost? Poznamo mi, vetrovi in morje, človeško srce... Ne jokaj, Zora. Krasno je v morski globini, v palači povodnega moža in morskih deklic. Da veš, kako krasno je v višini gora, kjer raja vihar, vstaja burja... Ne da ti utehe brat, ne mati, dam ti jo jaz morje globoko, dam ti jo jaz burja mogočna... Da ti utehe Benečana tujca sladka beseda...

Zora strmi v morje. Kaj poznata res veter in morje njeno gorje — poznata jo mati in brat! Da. Prišli so tujci... Pod Orlovičevim krovom se je naselila ženska, bitje iz čarobnega, drugega življenja. Čvrstila je, pela, se smejala zvonko, glasno. Skozi smeh in besede je probijala njeno zlato srce. Sedala je h kolovratu, sedala k vtatvam. Zamotala je nit, zamešla čolnček, pokvarila rdečo rožo, katere je tkala Zora v belo dno. Sukala se je pri velikem ogledalu, občudovala lodrice, kolarnice, pletla vrše (iz šibic spletena mrežica). Poizkusila je gneti testo za pinke (trde štruce), škrtice, kolače, hrtače, pince. Poizkusila je pripraviti ribe na gradeli, v ponvi, na brodetu. Vsega se je lotila, vse je pregledala v hiši, nemirnica. A zvečer, ko so sedeli pri žerjavi v Zorini sobi, je pravila Zori, kako drugačno od Zorinega je življenje benečanske plemkinje. Gladki, fini so italijanski kavalirji. Klanjajo se ženski, ji poljubujejo roke. Obdana od plemičev se spreha ona, Cecilija, v Benetkah po zlatih dvorah, kjer je zrealo poleg zrealo, vse do stropa. Stene in stropi so pokriti z živopisnimi podobami, z dragocenimi gobelini. V beli gondoli se vozi Cecilija krasne večere pod pozlačenim baldahinom po morju do vtov na otokih. Tam sedajo pod cvetočimi pomarančnimi drevesi, gleda rumene limone, se diči z živobojnim cvetjem.

Cerkve so tam tako krasne, da ostrmi duh, da se čuti človek velikega, pobožnega, ko stopi v nje. Vseh šestnajst senjskih cerkva ne odtehta ene benečanske. Vse življenje v Senju ne odtehta ene čarobne pustne noči na trgu sv. Marka... Tam so igre, ples, radost...

A tu tki, predi, pleti, vezi šivaj! Strezi gospodarju. Tu stojiš, plemiška hči, za ognjiščem. Oči se ti belo lice, ožili nežna roka. Ne nečisti se lepo govoriti o pisani knjigi, o modrih stvarih. Tu molči in delaj, trepeči pred gospodarjevo nevoljo. O, tožno naša deklevanje in — naš zakon! Jezdi mož v visoke goro, natovorjena gre žena zraven njega. Muči se, trpi z otroki — se klanja sinu. Tako se boš klanjala tudi ti, Zora, gospodarju Milanšiču, svojim otrokom...

"Dona Zora! Zakaj tako sama na kuli, na mrazu? Res ponehava burja, se izpreminja v prijazni borin, naskoro se pokrije morje z jadrani — vendar je čudno, če išče mlada deklica samote v visoki kuli..."

Foscarijev mehki glas govori te besede. Zora trepeče, zardi, ko stoji mladi Benečan zraven nje. Morala bi iti. Nespodobno je za zaročeno deklico, stati na samem s tujim možem. Pa Zora ne gre. Glas in pogled, polna usmiljenja, sta jo prikovala na kulo. Benečan gleda deklico in nadaljuje, ko ni odgovora:

"Iskal sem Vas, Zora. Še nisem mogel govoriti na samem z Vami. Vihar se plega. Zahvalil se bom knezu Orloviču za gostoljubje. Benečanu ni več mesta v hiši onega, katerega toži ljudovlada. Zato moram govoriti z Vami."

Foscari prime deklico za roko. Kot bi bila malo dete, se skloni k nji in pravi: "Zora, prosim Vas, odkrijte mi zaupljivo Vaše srce: Videl sem Vašo zaroko. Stari ženin je gotovo čestit mož, a bil bi lahko Vaš oče. Povejte mi, otrok: Poznaate važnost takega koraka, ljubite Vi Milanšiča?"

Zora zardi do ušes, sklone glavo, da ne vidi prelepe oči tujca v dno njenega srca. Čudno vprašanje, neobičajno. Da bi ljubila? Kaj je pravzaprav ljubezen? Čudna stvar, o kateri govore sramežljive deklice le šepetaje. Le v pesmi se govori, le nasrčevaj se vprašuje tako, kot vpraša ta lepi Benečan senjsko deklico.

"Povej mi, deklica, odkrito — potoži meni," bodri Zoro mehki glas, "Zdi se mi, da vlada pri vas krivičen običaj pri zarokah. Sorodstvo izbira, gospodar zapove, dekle sluša. Je tako Zora?"

"Je tako gospod," dvigne ona solzne oči k njemu. "A tako se dela od starine in pravijo, da je dobro tako. Saj so naše ženske srečne in deklice čakajo težko, da pridejo pod parto. (Pokrivalo (ruta žena). Pri nas ni običaj, da se govori o ljubezni."

"Vem. A glej, Zora — srce je srce. Ne vpraša za ukaze — srce ljubi, ljubi le enkrat. Zora, ti greš velikim mukam naproti. Danes, jutri vzljubiš mladega moža — kaj potem, Zora?"

"Bog me obvaruj take pregrehe," se prekriža Zora. "Da jo storim in sem že zaročena, mi odreže zaročenec kito, v sramoto sem vsemu rodu, za vse življenje osramočena. Če jo pa storim kot žena, ima mož pravico pred Bogom in svetom, da me ubije."

Zora si briše s pripasom solzne oči. Ginjen jo gleda Foscari; ženska nežnost mu je razlila po lepem obličju, mu trepeče v glasu, ko pravi:

"Vidiš, Zora: Če se ženi možki pri nas, se ženi po sreči. Isto pravico imaš tudi ti, dekle. Moje sorodstvo izbira moji sestrini ženi — visoko stoječo osebo. A da ga noče Cecilija — branim jo pred vsem svetom. Človek ima pravico do sreče — vsak človek, tudi ženska, ker je enakopravna možu. Čuj, Zora — verigo so ti nadeli, verigo, ki bo težila tvojo mladost. Kadar se hočeš otestiti te verige, pridi k nam, sporoči meni. V Foscarijevi palači ob Kanalu grande v Benetkah najdeš zatočišče."

Zora gleda Foscarija, kot bi pričakovala še druge besede. Polne nad so njene oči, žareča lica. Pa Foscari molči, povedal je vse, ne ve, česa pričakuje cvet divjih

gora. Žar Zorinih oči ugasne. Bridko se zganeta ustnici. Smili se mu, samo smili, kot bi se mu smilila vsaka. To žali Zoro, sama ne ve, zakaj. Ponosno bi ga odbila, da se ji bliža z nedostojno besedo. Njegovo nesebično usmiljenje jo boli.

Foscari pričakuje zahvalne besede. Ni je. Tudi on postane hladan. Čudni otrok čudnega kraja se čuti razžaljenega, ker se upa vtikati tujec v njene razmere. Ošabno dekle... A glej! Prvi solnčni žarek pogleda po viharju iz oblakov na Senj, oblije sive zidine, staro kulo, z zlato. Zaleskeče morje in otoki. Zaleskeče biseri na Zorini kapici, upletnjaki v laseh, dragulji za vratom. Zora vsa žari. Zamaknjen jo gleda Foscari. In tedaj se razžare zopet Zorine oči, oživi lice. Krasna se zdi Foscariju Zora, krasna kot rajski prikazen. Gledal bi jo, Bog ve, kako dolgo, in ona bi strmela v tisto pričakovanje, ki gleda zdaj iz Foscarijevih plamenečih oči.

Glasno zažvenkne ostroga. Dostojanstven, resen, stoji brat pred njima, ki varuje sestrično poštenje. Zora se prestraši — Foscari zamrači. S ponosnim migom roke pokaže Juriša Foscariju na morje, rekoč:

"Čas Vašega prognavstva je končan, don Foscari." Plaho pogleda Zora na velika črna telesa galej, ki se bližajo od Krka, da zapro morje pri Senju. Bela Dogressa, mična bregantina, jadra v luko. Njena zastava se klanja, pozdravlja. Koga? Srce zaboli Zoro, Foscari prebledi. Od Reke prihaja trebušasta ladja, rjavih jader, visokih jamborov. Na njej se klanja belorodeča zastava levu sv. Marka: V Reki za držana komisija prihaja v Senj, da sodi zločinca Juriša Senjanina in njegovih tovarišev. Juriša gleda na ladjo, ki mu prinaša sodo, smrt. Nobena mišica moškega obraza se ne gane. Senjanin je vaje gledati smrti o'braza... ne gane. Senjanin je vaje gledati smrti v obraz. Sramota ga obvaruje Mati Trsaška. Uredil je vse. Preskrbel svojo mater, sestro. Brat Ivo se prestraši iz samostana trsaškega v Senj. Milanšič bo varoval in negoval Zoro. A kar miri najbolj Jurišovo dušo, je to, da ne izgubi nihče Uskokov glave radi njega. Vsi, ki so sokrivi, obdolženi, vsi so odšli iz Senja. Rešili so se vsi venturini. Zdaj naj le pride komisija...

Popoldne tistega dne hodi Juriša po svoji dvorani, ogleduje z zaljubljenim pogledom orožje po stenah. Zora sloni ob dolgi mizi, ihti. Doli hodi mati nemirno po kuhinji in shrambah, družina bega po hiši. Ne razvesele deklet bogati darovi benečanskih gostov. Gospodarju, knezu Orloviču, preti pogibelj... Kaj mar deklicam za benečanske zapeljivce, oveske! Rosnega lica jemlje Benečanka slovo od matere, se ozira po sinu... Pa Jurišu ni mar, da bi se poslavljaj od gostov, katere je povabil k sebi zgolj iz prešernosti. Prinesli so nemir v njegovo hišo. Ali pozabi kdaj Zora prikupljenega Benečana? In...

Juriša mahne z roko, se ustavi pred ščitom, ki nosi senjski grb, Juriša Senjanina. Svetel je, da se odbija Juriševa postava v njem, čist je kot Juriševa čast. V grbu kipi skala ob morju. Ob obrežju siče silna kača, grozi krilat zmaj. Mlad, lep junak v oklepu, v desnici buzdovan, v levi zastavo s sliko svete Device, stopa z desno nogo na zmaja, z leva na kačo. Zmaj — krilat, grozen, to je Turek. Kača — hinavska, gladka, je Benečan. Junak, mlad, čil, to si ti, Juriša. Zastavo vere v roki, si odbijal Turka in Benečana od drugega uskoškega doma. Izpolnjeval si dedovo naročilo, delal za osvobodjenje Bosne. Dne si čakal, svetlega dne. Solneca, ki obsije svobodno zemljo dedov. Ne dočakaš ga. Nekoč pač pride dan, ki združi Bosno s sestro Hrvaško. Pride dan, ko bo izginil konjski rep iz Carigrada. Veli srce, razodeva razum, da se zgodi to. A kdaj? Morda mi nejo še stoletja bede. Pa da mi zaman naše delo, naša kri. Naša kri je seme, iz katerega vzklje poznejšim rodovom svoboda. Ni zaman naša borba z Benetkami. Zanamcem priborimo prosto pot po morju — zanamcem obranimo te bregove. Ne. Zaman nismo vihteli tega orožja, oče, ded, praded. Naš vnuk bo stal na svoji zemlji.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

Francoska kuhinja v 18. stoletju.

Sladkosnedeži postajajo danes elegični, ako se spominjajo na nedavne lepe čase "dunajske" in "francoske" kuhinje. Kaj bi šele pereki francoski kavalirji XVIII. stoletja, katerim je bila fina kuhinja polovica življenjske vrednosti. V palačah francoskih grand seigneurjev 18. stoletja je bila kuhinja "glavna atrakcija". "Veliki gospod je peljal novodošlega gosta predvsem v svojo kuhinjo, da mu razkaže njene znamenitosti in njeno uredbo. Kuharice niso bile v modi. Kdor je le mogel, si je najel kuharja. Šele proti koncu 18. stoletja so se vdomeževale kuharice tudi v aristokratskih kuhinjah. Mercier preiskuje v svoji, leta 1872. izdani knjigi, prav resno prave vzroke tega kuhinjskega preobrata ter prihaja do originalnega zaključka, da si ohranijo kuharice dalj časa svoj finejši okus, kakor pa kuharji, "ki imajo že s 40 leti opalen jezik." V konservativnih krogih pa je navzle temu veljalo za kuhinjo isto pravilo, kakor za cerkev znani predpis: mulier tacet in ecclesia. Do začetka 17. stoletja je jedla fina gospoda le iz zlate in srebrne posode. Pozneje je po vzoru francoskega dvora zavladal porcelan; kralj Ludvik 16. je dal namreč leta 1700 raztopiti vso svojo srebrno in zlato posodo, da si nakupi denarja ter je odredil, da se naj rabi pri njegovi mizi porcelan. V tem oziru se je razvil kmalu velik luksuz, dobivali so porcelan iz Japonske in Kitajske, tenek kakor papir. Serviralo se je začetkom 18. stoletja na ogromnih krožnikih. Na sredo mize so postavili piramide skupno pečene raznega mesa, kuretnina se je pekla posebej na raznju. Sladkarije so se podajale v pravih zgradbah, krožniki za sladke reči so bili bogato okrašeni, imeli so cele galerije, girlande, švetilke, štatete. Miza je bila navadno bogato okrašena, v "velikih hišah" so sodelovali pri sestavljanju namiznega aranžmaja slikarji in kiparji. Velik kuhinjski umetnik je bil neki Carade. Izumil je led, ki se je počasi tajal. Sestavil je na mizi celo zimsko pokrajino: zamrzlo reko z zasneženim drevjem. Pred očmi gostov se je gineval z grmovja in dreves in zimska pokrajina se je izpremenila v spomladansko.

Milan in Monza.

Milan, ki je v trgovskem in industrijskem oziru najvažnejše mesto Italije in se nahaja v najproduktivnejši in najplodnejši pokrajini, je bil od ustanovitve italijanskega kraljevstva intelektualno središče nove Italije in njegovi ugledni možje so bili s kraljevsko hišo v isto tako zaupni in obojstranski kakor njeni ožji rojaki Pijemontci. Na osvoboditve Milana je gledal vsak Italijan s ponosom in "le cinque giornate", pet dni meseca junija 1895. se še danes proslavljajo kot narodni praznik. Milan je bilo longobarsko mesto z mnogimi prekrasnimi zgradbami, Milan je v lelemestu v popolnem zmislu tega izraza, ima geografsko tako ugodno lego, da je glavno stekalo vseh železniških prog severne Italije.

talije. V središču je katedrala z najlepšo gotsko zgradbo celega sveta, ki napravlja poseben vtisk zbog tega, ker je postavljena iz marmornja, belega kakor sneg. Milan ima sloveče gledališče "Scala", v katerem je prostora za 3000 oseb. Imenitnost mesta je prekrasna palača Brera z najlepšimi slikami Rafaela, de Vincija, Tiziana, van Dycka, s skulpturami Canove itd. Mlada Italija ni hotela zaostati in zgradila je ogromno poslopje "Galleria Vittorio Emanuele". — V Monzi so predilnice svile. Leži ob progi iz Milana v Chiasso. Že od daleč je vidno mesto s svojim 80 metrov visokim stolpom. Monza je bila prestolnica longobardskih kraljev, iz te dobe je lepa katedrala. V Monzi je "železna krona", to je longobardska kraljevska krona, s katero sta se dala kronati tudi Napoleon I. in cesar Ferdinand I.

Trpinčenje Židov in Rumunov v Bukovini.

Iz poročevalskega stana poročajo: Štirinajst dni po zasedenju Sniatyna po Rusih so odpeljali vseh 4000 židovskih prebivalcev proti severu, ne da bi se napovedal čas odhoda tega prisilnega transporta. Celotno starčje, ženske, dojenčke so vlekli Rusi s seboj. Na potu je od teh revežev umrlo 7 oseb vsled strašnih muk od strani kozakov in vsled hudega napora. V Sniatynu so Rusi požgali kakih 50 hiš ter odpeljali na tovornih avtomobilih vse pohištvo teh izgnancev. V Bojanu so Rusi v dveh vandalično porušili vse. Hiše so skoro popolnoma demolirali, čvorano so pretvorili v konjski hlev, stene, ki so bile poslikane v romunskih narodnih barvah, pomazali in poškodovali, vsa steklena vrata razbili in celo v podstrežju pobrali tramove, tako, da grozi hiši, da se podre. Hišno oropavo, ki je bila zrezljana po romunskih motivih, so zažgali, parketna tla so razbili. Iz Bojana so Rusi odpeljali brez vzroka 200 Rumunov. V Toporovu so opustošili stanovanje grško-orientalskega duhovnika Mitronoviča ter ga oropali. Vlomili so tudi starinske cerkve, ki jo je zgradil v 16. stoletju moldavski vojvoda ter skušali vdreti tudi v novo cerkev, kar so pa na prošnjo prebivalstva opustili. Prebivalstvo, posebno romunske žene in otroke, so Rusi na bestialen način trpinčili. V kraju Stroinče so našli avstrijskega vojaka s prezezanim trebuhom. Vse kraje, skozi katere so šli Rusi, so požgali in oropali, prebivalstvo pa so trpinčili na vse mogoče načine.

Novo rusko vojno posojilo.

Ruska vlada bo konec oktobra t. l. objavila subskripcijo za novo vojno posojilo v znesku 3 milijard rubljev (\$1,500.000.000). Posojilo bo donalo 5 in pol odst. obresti in bo plačljivo v desetih letih.

Prisvojeno ozemlje zaveznikov.

V Berlinu se zatrjuje, da so si v sedanji svetovni vojni centralni zavezniki prisvojili 110.000 štirjaskih milj sovražnega ozemlja. V Londonu pa pravijo, da so Nemci v tem času izgubili v Afriki 376.000 štirjaskih milj svojih kolonij.

VESTI IZ WASHINGTONA, D.C.

Angleži zaplenili pošto.

Washington, D. C., 9. oktobra. Iz Berlina prihaja semkaj poročilo, da je Anglija zopet zaplenila vso pošto s parnika Frederick VIII., ki je na potu iz Kodanja v New York. Označeni parnik je last Dansko-ameriške parobrodne družbe, torej je nevtralen. Zaplenba se je vršila v Kirkwallu na Angleškem.

Na označenem parniku se nahaja tudi ameriški poslanik James W. Gerard, ki se vrača iz Berlina semkaj v Ameriko. Govori se, da ima poslanik Gerard pri sebi zelo važno pismo nemškega cesarja, namenjeno predsedniku Wilsonu za blagovoljno posredovanje miru.

Posledice draginje.

Washington, D. C., 9. oktobra. Poljedelski tajnik je dobil zadnje dni nad 100.000 pismenih vprašanj od raznih stanovnikov večjih mest glede pridobitve državnih zemljišč, ali "homesteadov". V teh prošnjah se navaja za vzrok neznosno draginjo; ljudstva se je oprijela vendarle dobra misel, da je najbolje živeti na farmah.

Uvoz ameriškega blaga prepovedan.

Washington, D. C., 9. oktobra. Velika Britanija in Francija je uradno prepovedala svojim trgovcem uvažati gotove vrste blaga iz Amerike.

Ta prepoved se nanaša na gotove vrste jeklenih izdelkov, platno, steklo, kavčug, papir, sadje, kuretino in konzervirane zelenjave v skatljah. Vsled tega bodo imeli naši ameriški trgovci občutno škodo.

Ruska kolonija v Južni Ameriki.

Washington, D. C., 9. oktobra. Nekemu tukajšnjemu listu se poroča, da namerava Rusija ustanoviti veliko kolonijo v Južni Ameriki. V to svrhu bo kupila ruska vlada ondi več ozemlja. V Venezuelo, Columbiju, Ecuador, Peru in Bolivijo se namerava poslati 500.000 ruskih Poljakov, preostanek pa v Argentini in Chile.

General George W. Goethals.

Washington, D. C., 9. oktobra. Bivši guverner panamske zone in graditelj panamskega prekopa general George W. Goethals bo živel sedaj v Washingtonu, D. C. Predsednik Wilson ga namerava imenovati načelnikom investigacijske komisije za uvedbo šurnega dela na železnih. V ta odsek bosta imenovana še dva druga člana komisije.

Zračna pošta med Nemčijo in Ameriko.

Washington, D. C., 9. oktobra. Nedavno semkaj iz Berlina došli Monroe M. Marks poroča, da namerava Nemčija uvesti zračno pošto zvezo z Ameriko. Pošto se bo vozilo v velikih Zeppelinih, ki bodo lahko prepluli čez ocean v 3 dneh. Teža poštnega tovora je določena na 60 ton.

Žrtev poklica.

Washington, D. C., 9. oktobra. 39 letni Dr. Arthur L. Hunt, zdravniški nadzornik District of Columbia je nevarno zbolel za otroško paralizo. Nakopal si jo je v New Yorku, kjer je proučeval vzroke te bolezni.

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU.

USTANOVLJENA L. 1852.

Lastno poslopje.

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTITI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI. INOZEMSKI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino pod garancijo

100 KRON ZA \$13.00

POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljave za slovenske kraje izplačuje v našem imenu ljubljanska podružnica C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST. PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. — Predsednik John Zefran, 2313 So. Lincoln St. Tajnik Math. Grill, 3629 So. Wallace St. Zastopnik Gregorich, 2027 W. 23rd St. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenski cerkveni dvorani.
2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. — Predsednik Anton Golobich, 211 Jackson St. Tajnik John Vidmar, 1112 N. Broadway St. Zastopnik John A. Tezak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v stari šoli.
3. Društvo sv. Jurja, Joliet, Ill. — Predsednik John N. Pasdertz, Cora & Hutchinson Sts. Tajnik Anton Nemanich, m. l., 1000 N. Chicago St. Zastopnik Anton Nemanich, star., 1000 N. Chicago St. — Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.
4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. — Predsednik Frank Schweiger, box 835, Soudan, Minn. — Tajnik Joseph Ercal, box 1203 Soudan, Minn. Zastopnik George Nemanich, box 741, Soudan, Minn. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn.
5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Predsednik John Tomse, 118—4th St. Tajnik John Pražen, 1121—3rd St. Zastopnik Joseph Gende, 70—2nd St. — Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v Math. Kumpovi dvorani.
6. Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo. — Predsednik John Gern, 316 Palm St. Tajnik Peter Čulig, 1245 So. Santa Fe Ave. Zastopnik Math. Novak, 539 Stanton Ave. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani.
7. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. — Predsednik Frank Trlep, 1407 N. Hickory St. Tajnik Mat. Bučar, 706 N. Broadway St. Zastopnik Stefan Stukel, 1200 Elizabeth St. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v stari šoli.
8. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa. — Predsednik John Stefančič, 608 Pearl St. Lyons, Iowa. Tajnik John Tancik, 609 Pearl St. Lyons, Iowa. Zastopnik John Tancik, 609 Pearl St. Lyons, Ia. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu.
9. Društvo sv. Jazne Krstnika, Aurora, Ill. — Predsednik Frank Gorenc, R. F. D. 5, box 180. Tajnik Anton Krnjec, 622 Aurora Ave. Zastopnik Anton Jeraj, 670 High Street. — Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v Weill Rose dvorani.
10. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. — Predsednik Joseph Kamin, Forest City, Pa. Tajnik Karl Zalar, box 547. Zastopnik John Telban, Forest City, Pa. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v mestni dvorani.
11. Društvo sv. Jazne Krstnika, Biwabik, Minn. — Predsednik Joseph Tahija, box 292. Tajnik Frank Pezdire, box 397. Zastopnik Anton Urih, box 106. — Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu.
12. Društvo sv. Jazne Krst., Butte, Mont. — Predsednik Frank Balkovec, 94 Pine St. Tajnik Frank Baucar, 206 Silver Bow St. Zastopnik Karl Prelesnik, 511 Watson Ave. Redna seja se vsi vsako 2. in 4. sredo v German dvorani, 215 N. Main St.
13. Društvo sv. Roka, Allegheny, Pa. — Predsednik George Flajnik, 3329 Penn Ave. Tajnik George Vovk, 1244 High St., N. S. Zastopnik Math. Klarič, 1146 E. Ohio St. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v K. S. domu.
14. Društvo sv. Jožefa, Virginia, Minn. — Predsednik Math. Kostainek, 302 Wyoming Ave. Tajnik John Smuda, box 349. Zastopnik Math. Prijanovič, 115 Chestnut St. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Duluth Brew dvorani.
15. Društvo Marije Pomagaj, Jenny Lind, Ark. — Predsednik Martin Čož, box 75. Tajnik John Eržen, box 47. Zastopnik Mihael Paučnik, box 82. — Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.
16. Društvo sv. Jazne Krst., Ironwood, Mich. — Predsednik Fr. Schmalts, Kennedy St. Tajnik John Ramuta, 418 Bonne St. Zastopnik Paul Mukavetz, Boundry St. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
17. Društvo sv. Jožefa, Federal, Pa. — Predsednik Frank Beg, box 31 P. O. Presto, Pa. Tajnik John Krek, box 205, P. O. Burdine, Pa. Zastopnik Ignac Krek, box 74, P. O. Burdine, Pa. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v slovenski dvorani.
18. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. — Predsednik Anton Kočevar, R. F. D. 2, box 114. Tajnik Frank Hočevar, R. F. D. 2, box 114. Zastopnik Frank Gregorič, R. F. D. 2, box 114. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani v Boydsville, Ohio.
19. Društvo sv. Barbare, Bloektown, Ala. — Predsednik Lovrenc Burek, box 158. Tajnik Frank Križ, P. O. West Bloektown, Ala. Zastopnik John Maček, box 361. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v katoliški šoli.
20. Društvo sv. Vida, Cleveland, O. — Predsednik Mihael Setnikar, 6305 Glass Ave. N. E. Tajnik Joseph Rusa, 6619 Bonna Ave. N. E. Zastopnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave. N. E. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v Knausovi dvorani.
21. Društvo sv. Frančiška Sal. Joliet, Ill. — Predsednik Martin Tezak, 1291 Hickory St. Tajnik John Lekan, 406 Marble St. Zastopnik Joseph Legan, 209 Indiana St. Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v stari šolski dvorani.
22. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. — Predsednik Mihael Majerle, 7. Chestnut St., Tam loc. Tajnik John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave. Zastopnik John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
23. Društvo "Jesus Dobri Pastir", Enuncielav, Wash. — Predsednik Joseph Pašich, R. R. 21, Enuncielav, Wash. Tajnik Joseph Malnerich, R. R. No. 1, box 70. Zastopnik Joseph Malnerich, R. R. No. 1, box 70. Redna seja se vsi vsako četrto nedeljo v društveni dvorani.
24. Društvo sv. Marije Device, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Peter Balkovec, 5206 Dresden Alley. Tajnik John Filipič, 5145 Carnegie Street. Zastopnik Josip Pavlakovič, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v K. S. domu.
25. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. — Predsednik Mat. Majer, 426 N. 6th St. Tajnik Peter Majerle, 322 Ann Ave. Zastopnik John Bižal, 416 N. 5th St. Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani.
26. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. — Predsednik Mihael Bižal, 419 Iron St. Tajnik John Povaha, 311—3rd St. Zastopnik Alois Ancelji, 102—5th St. Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v Model dvorani.
27. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Ignac Podvanski, 6325 Station St. Tajnik John Bojanc, 207—57th St. Zastopnik Frank Ropar, 5631 Carnegie St. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v K. S. domu.
28. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. — Predsednik John Belčič, 254 Frederick St. Tajnik Martin Černogolj, 408 S. 2nd St. Zastopnik Marko Kofal, 844 S. 2nd St. Redna meseč. seja se vsi vsaki tretji četrtek v društveni dvorani.
29. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. — Predsednik Frank Petelin, 622—3rd St. Tajnik Michael J. Kraker, 614 E. 3rd St. Zastopnik Michael J. Kraker, 614 E. 3rd St. — Redna meseč. seja se vsi vsaki 1. in 3. torek v S. S. Petra in Paula dvorani.
30. Društvo sv. Cirila in Metoda, Helena, Mont. — Predsednik John Smith, box 86. Tajnik Joseph Lesar, box 313. Zastopnik Joseph Levar, box 36. — Redna meseč. seja se vsi vsako 14 in 18 dne v mesecu.
31. Društvo sv. Frančiška Seraf., New York. — Predsednik Joseph Rema, 2327 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. Tajnik Anton Pavli, 410 E. 5th St. Zastopnik Jernej Habjan, 410 E. 5th St. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo soboto v G. Koenig dvorani.
32. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. — Predsednik Anton Petrie, 11035 So. Michigan Ave. Tajnik John Wakabich, 2432 So. Hamlin Ave. Zastopnik Martin Nemanich, 1900 W. 22nd St. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
33. Društvo Jezus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Mihael Markovič, 160 Iten St., N. S. Tajnik Joseph I. Bahorich, 5114 Natrons Alley. Zastopnik Frank Rogina, 36—48th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v K. S. domu.
34. Društvo Marije Sedem Zalozi, Allegheny, Pa. — Predsednik John Mravintz, 1107 Haslage St. Tajnik Fr. Trempush, 4628 Hatfield St. Zastopnik Nikolaj Prokšelj, 572 Butler St. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Gankovi dvorani.
35. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. — Predsednik Joseph Groznik, 206—4th St. Tajnik Nicholas Paljuk, 1106 Vulcan St. Zastopnik Alois Berce, 508 E. Smith St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo.
36. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. — Predsednik John Hribernik, 719 N. Warman Ave. Tajnik Frank Sobotin, 721 Ketcham St. Zastopnik J. S. Zore, 726 Hough St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v Gankovi dvorani.
37. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Jerina, 1017 Wadsworth Ave., N. Chicago, Ill. Tajnik John Petkovšek, 1020 Sheridan Rd., N. Chicago, Ill. Zastopnik Frank Opeka, 26 Lenox Ave., N. Chicago, Ill. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slanotovi dvorani.
38. Društvo sv. Srca Jezusovega, Chisholm, Minn. — Predsednik Joseph Ule, 106 E. Poplar St. Tajnik Frank First ml., 124 W. Hemlock St. Zastopnik John Klun, box 668. — Redna mesečna seja se vsi vsako tretjo nedeljo točno ob dveh pop. v Karol Zgoncevi dvorani.
39. Društvo sv. Jožefa, Crested Butte, Colo. — Predsednik Mihael Perko, box 10. Tajnik: John Tezak, L. B. 59. Zastopnik: Redna mesečna seja se vsi vsako četrto soboto v Hrvatski dvorani.
40. Društvo sv. Jožefa, Leadville, Colo. — Predsednik John Vidmar, 502 Chestnut St. Tajnik Frank Čerjak, 509 Elm St. Zastopnik Anton Novk, 630—2nd St. — Redna meseč. seja se vsi vsakega 14. v mesecu na 517 Elm St.
41. Društvo sv. Jožefa, Brooklyn, N. Y. — Predsednik Anton Burgar, 44 Halleck Ave. Tajnik G. Tassotti, 423 Throop Ave. Zastopnik Frank Starina, 57 Bremen St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo soboto v mesecu na 211 Graham Ave.
42. Društvo sv. Jožefa, Haver, Pa. — Predsednik Boštjan Dolenc, R. F. D. 2, Box 125, Irwin, Pa. Tajnik Thomas Oblak, R. F. D. 2, Box 140, Irwin, Pa. Zastopnik John Bohine, R. F. D. 2, Box 107, Irwin, Pa. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v društveni dvorani.
43. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. velet, Minn. — Predsednik Ivan Kuzna, 202 Grant Ave. Tajnik Frank Peterlin, P. O. Box 802. Zastopnik Martin Shukle, P. O. Box 533. — Redna mesečna seja se vsi vsako drugo nedeljo v M. Stipetičevi dvorani.
44. Društvo sv. Jazne Krst., Wenona, Ill. — Predsednik Jakob Pirman, Wenona, Ill. Tajnik Frank Bezovšek, box 76. Zastopnik Karol Brunsnik, box 198. — Redna mesečna seja se vsi vsako prvo soboto v mesecu.
45. Društvo Vit. sv. Mihaela, Youngstown, Ohio. — Predsednik Lovro Žunič, 241, Youngstown, O. Tajnik John Jerman, box 241. Zastopnik John Jerman, Box 241. Redna meseč. seja se vsi vsake tretje nedeljo na 1267 W. Federal St. v Timilins dvorani.
46. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. — Predsednik Frank Drašler, 263 Wabash Ave. Tajnik Louis Schiltz, box 167. Zastopnik Anton Križan, box 22. — Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v Geo. Staudohar dvorani.
47. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, Ohio. — Predsednik Anton Globokar, 3612 E. 82 St. S. E. Tajnik John Sustarič, 7718 Isler Ct. S. E. Zastopnik Frank Jernejčič, 3550 E. 81 St. S. E. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v M. Pluth dvorani.
48. Društvo sv. Jurja, Etna, Pa. — Predsednik Josip Kolakovič, 47 Chesman Ave. Tajnik John Skoff, 13 Ganster St. Zastopnik Frank Skrlin, 312 Butler St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo št. 28 Bridge St.
49. Društvo sv. Jazne Krst., Milwaukee, Wis. — Predsednik Anton Golik, 238 Florida St. Tajnik John Močnik, 511 Park Str. Zastopnik Fr. Franšich, 318 So. Pierce St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani, 4th Ave.
50. Društvo sv. Nikolaj, Steelton, Pa. — Predsednik M. Matjasič, 560 So. 3rd St. Tajnik M. Matjasič, 556 So. 3rd St. Zastopnik Joseph Kombič, 542 So. 3rd St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.
51. Društvo sv. Barbare, Manor, Pa. — Predsednik Jos. Bolčić, box 8, Madison, Pa. Tajnik John Terbois, box 276, Manor, Pa. Zastopnik John Trbois, box 276, Manor, Pa. — Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v Westmoreland City, Pa.
52. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. — Predsednik Ignac Trunkelj, 2217 N. 8th Ave. Tajnik Math Urih, 3409 N. 5th Ave. Zastopnik Jakob Strich, 1711 N. 6th Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo soboto v Steel Bldg.
53. Društvo sv. Srca Jezusovega, St. Louis, Mo. — Predsednik John Lukežič, 2217 So. 2nd St. Tajnik John Mihelič, 2842 So. 7th St. Zastopnik Anton Bukovec, 3400 Kosciusko St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo.
54. Društvo sv. Anton Pad. Crabtree, Pa. — Predsednik: Jos. Pnšič, box 266. Tajnik in zastopnik Andrej Jereb, box 92. — Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v A. Jereb dvorani.
55. Društvo sv. Antona Pad. Ely, Minn. — Predsednik George Peterne, box 925. Tajnik Louis Perušek, box 441. Zastopnik John Ščurek, box 571. — Redna mesečna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Fr. Virant dvorani.
56. Društvo sv. Jurja, Toluca, Ill. — Predsednik Josip Rosich, box 101. Tajnik Matija Pavletich, box 238. Zastopnik St. Polich, box 550. — Redna seja se vsi vsakega 18. v mesecu v prostorih St. Policha.
57. Društvo sv. Barbare Springfield, Illinois. — Predsednik Anton Kužnik, 1201 So. 19th St., Springfield Ill. — Tajnik John Kulavie, 1916 E. Stuart St. Zastopnik Jos. Grubelnik, 1831 So. 15th St. — Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani.
58. Društvo Vit. sv. Martina, La Salle, Ill. — Predsednik Josip Berglez, 1227—3rd St. Tajnik John Novak, box 173. Zastopnik Josip Barborič, 1202 First St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v prostorih Anton Svetina, 1212—First St.
59. Društvo Marije Vnebovzete, Forest City, Pa. — Predsednik Lovrenc Kotar, box 246. Tajnik John Osolin, box 492. Zastopnik Anton Bokal, box 552. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Mestni dvorani.
60. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Illinois. — Predsednica Matilda Duller, 1556 W. 23. St. Tajnica Mary Kobal, 2040 W. 22. Place. Zastopnica Anna Schneller, 2021 W. 22. Street. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
61. Društvo Marije Pom., Waukegan, Ill. — Predsednik John Zalar, 1021 Sheridan Road, N. Chicago. Tajnik Mark Jereb, 1416 So. Sheridan Rd. Zastopnik Frank Grom, 1363 So. Sheridan Rd. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slanotovi dvorani.
62. Društvo Marije čist. Spoč., So. Chicago, Ill. — Predsednica Ursula Kučič, 9441 Ewing Ave. Tajnica Angela Gorenc, 9517 Ewing Ave. Zastopnica Katarina Jakovčič, 9621 Ave. M. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Medoševi dvorani.
63. Društvo Marije Sedem Zalozi, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Maria Lokar, 4823 Hatfield St. Tajnica Josephina Fortun, 4822 Plum Alley. Zastopnica Ana Golovič, 6 Martha St., Etna, Pa. — Redna meseč. seja se vsi vsako četrto nedeljo v K. S. domu.
64. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. — Predsednik Frank Gartner, R. R. 2, Cherokee, Kans. Tajnik Anton Skubitz, R. R. 2, box 67, Pittsburgh, Kans. Zastopnik Frank Spehar, R. R. 2, Pittsburgh, Kans. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Speharjevi dvorani.
65. Društvo Marije Sedem Zalozi, Trimountain, Mich. — Predsednik Juraj Pintar, box 458, Painesdale, Mich. Tajnik Victor Radosevič, box 56. Zastopnik Josip Pintar, box 458, Painesdale, Mich. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v finski dvorani.
66. Društvo M. čist. Spoč., Lorain, O. — Predsednica Barbara Jakopin, 1682 E. 33. St. Tajnica Vida Kums, 1735 E. 33rd St. Zastopnica Johana Svete, 1780 E. 28th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v A. Virantovi dvorani.
67. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. — Predsednica Terezia Potočnik, 674 Ahsay Ave. Tajnica Apolonia Mrak, 420—6th St. Zastopnica Frančiška Mrak, box 253. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slovenskem domu.
68. Društvo sv. Antona Padov. Joliet, Ill. — Predsednik Math Judnich, 1307 N. Broadway. Tajnik Math Vidmar, 205 Moran St. Zastopnik John Grabjan, 1613 Elizabeth St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v stari šolski dvorani.
69. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. — Predsednik George Hribljan, Box 104 Ahmeek, Mich. Tajnik Steve Panljan, P. O. Copper City, Mich. Zastopnik Steve Panljan, P. O. Copper City, Mich. — Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo na Ahmeek, Mich.
70. Društvo sv. Petra in Pavla, Etna, Pa. — Predsednik Mate Belavici, 46 Bridge St. Tajnik John Kulšič, 376 Butler St. Zastopnik Ivan Lončarič, 376 Butler St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v Bennett, Pa.
71. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Neb. — Predsednik Martin Dergane, 5116 So. 22 St., Tajnik Frank Kompare, 2201 Madison St. Zastopnik Joseph Gerdun, 4218 So. 27th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Schlitz dvorani.
72. Društvo sv. Petra in Pavla, Rankin, Pa. — Predsednik Math Kozan, 332—3rd St. Tajnik L. Blažina, box 203, Rankin, Pa. Zastopnik Frank Habič, 327—4th St., Rankin, Pa. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Hrv. Cerkv. dvorani.
73. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Ljuba Zeleznak, 4915 Butler St. Tajnica Maria Novogradec, 4820 Harrison St. Zastopnica Maria Kostelac, 4917 Plum Alley. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo na Benet, Pa.
74. Društvo Friderik Baraga, Chisholm, Minn. — Predsednik John Kočevar, box 422. Tajnik Peter Staudohar, 203 Central Ave. Zastopnik Math Knaus, 216 W. Oak St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v L. Kovčevi dvorani.
75. Društvo Marije Zdrav. Solnik, Sublet, Wyo. — Predsednik John Krumpalnik, box 61. Tajnik Jernej

- Gradšnik, box 189. Zastopnik Alois Orednik, box 192. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v F. Cirez dvorani.
95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. — Predsednik Frank Morau box 218. Tajnik Anton Ipavec, box 123. Zastopnik Jacob Brule, box 197. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v društveni dvorani.
96. Društvo sv. Barbare, Kaylor, Pa. — Predsednik Nick Zvonarič, Seminole, Pa. Tajnik Anton Hren, Seminole, Pa. Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v cerkv. dvorani.
97. Društvo sv. Barbare, Mt. Olive, Ill. — Predsednik Frank Vukelič, box 724. Tajnik Ant. Goršič, box 781. Zastopnik John M. Knes, P. O. Mt. Olive, Ill. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo.
98. Društvo sv. Treh Kraljev, Rockdale, Ill. — Predsednik Anton Oberstar, 120 Moen Ave. Tajnik Joseph Snedec, 115 Davis Ave. Zastopnik Joseph Boštjančič, 143 Moen Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v A. Marčičevi dvorani.
100. Društvo sv. Jurja, Sunny Side, Utah. — Predsednik Anton Tezak, box 35. Tajnik Jacob Lončarič, box 198. Zastopnik Anton Nemanich, box 148. — Redna meseč. seja se vsi vsako zadnjo nedeljo v P. Barbolio dvorani.
101. Društvo sv. Cirila in Metoda, Lorain, Ohio. — Predsednik John Piskur, 2937 Elyria Ave. Tajnik Henrik Kompare, 1709 E. 29th St. Zastopnik John Juha, 1794 E. 29th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v A. Virantovi dvorani.
102. Društvo "Novi Dom", Newark, N. J. — Predsednik Joseph Stembal, 73 Newark St. — Tajnik Joseph Stembal, 23 Norfolk St. Zastopnik John Intihar, 21 Webster St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v J. Stembala prostorih.
103. Društvo sv. Jožef, Milwaukee, Wis. — Predsednik Math Sekula, 48th Ave. in Hadley Place. Tajnik Louis Sekula, 465—52. Ave., West Allis, Wis. Zastopnik Frank Anzele, 203 Lake St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v cerkv. dvorani.
104. Društvo Mar. čist. Spoč., Pueblo, Colo. — Predsednica Anna Prince, 1222 Taylor Ave. Tajnica Julija Krasevec, 1237 Eiler Ave. Zastopnica Mary Krasevec, 207 Northern Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsakega 15. dne v mesecu v M. Luketič dvorani.
105. Društvo sv. Ana, New York, N. Y. — Predsednica Fanny Keršmanec, 418 1/2 E. 9th St., New York. Tajnica Mary Kompare, 355 So. 4 St., Brooklyn, N. Y. Zastopnica Josephine Kerš, 424 E. 9th St., New York — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v navadni dvorani.
108. Društvo sv. Genovefa, Joliet, Ill. — Predsednica Maria Setina, 1011 N. Chicago St. Tajnica Maria Flajnik, 105 Indiana St. Zastopnica Elizabeth Grayhaek, 1012 N. Broadway St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v šolski dvorani.
109. Društvo sv. Družine Alliquippa, Pa. — Predsednik Jurij Smrekar, box 71. Tajnik John Jager, box 137. Zastopnik Jakob Grželj, box 71. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo.
110. Društvo sv. Jožefa, Barborton, Ohio. — Predsednik Frank Bertonec, 147 Center St. Tajnik Joseph Lekšan, 149 Center St. Zastopnik Joseph Podpečnik, box 225. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v N. Dorčiča prostorih.
111. Društvo sv. Srca Marije, Barborton, Ohio. — Predsednica Frances Bertonec, 147 Center St. Tajnica Antonia Rataj, 513 Forst St. Zastopnica Jera Podpečnik, box 225. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v J. Lekšan dvorani.
112. Društvo sv. Jožefa, Ely, Minn. — Predsednik Paul Bukovih, box 462. Tajnik Joseph Agnich, box 366. Zastopnik Joseph Pešcl, box 165. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v stari cerkvi.
113. Društvo sv. Roka, Denver, Colo. — Predsednik Josip Lesar, 5119 Clarkson Street. — Tajnik Alojz Andolšek, 5173 Clarkson St. Zastopnik John Turk, 4920 Pearl St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo ob 9 uri dopoldne na 4881 Washington St.
114. Društvo Marije Milost. Polne, Steelton, Pa. — Predsednica Ana Petrie, box 10 Bressler, Pa. Tajnica Mary Butala, 768 So. 2nd St., Steelton, Pa. Zastopnica Mary Staršinič, 764 So. 2nd St., Steelton, Pa. — Redna meseč. seja se vsi vsake tretjo nedeljo v dr. Sv. Alojzija dvorani.
115. Društvo sv. Veronike, Kansas City, Kans. — Predsednica Maria Mile, 415 Ann Avenue. — Tajnica Mary Maurin, 449 Perry St. Zastopnica Ana Šajnič, 322 Ann Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani.
116. Društvo sv. Pavla, Little Falls, N. Y. — Predsednik Charles Leskovec, 541 Jefferson St. Tajnik Frank Petkovšek, 585 Mill St. Zastopnik Fr. Gregorka, 2 E. Cassler St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo na 18 Seeley St.
119. Društvo Marije Pom., Rockdale, Ill. — Predsednica Frances Lozar, 115 Davis Ave. Tajnica Mary Kostele, 509 Moen Ave. Zastopnica Lucija Ribnikar, 120 Moen ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedelje v šolski dvorani.
120. Društvo sv. Anny, Forest City, Pa. — Predsednica Fanny Sorman, box 611. Tajnica Mary Spec, box 611. Zastopnica Paulina Osolin, box 492. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Mestni dvorani.
121. Društvo Marije Pom., Little Falls, N. Y. — Predsednica Katie Kavčič, 1 Danube Lane. Tajnica Jenny Skof, 39 Danube St. Zastopnica Mary Suman, 4 William St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo 18 Seeley St.
122. Društvo sv. Jožefa, Rock Springs, Wyo. — Predsednik Matevž Perlič, 211 Sherman St. Tajnik Matevž Leskovec, box 547. Zastopnik Frank Plemel, P. O. Rock Springs, Wyo. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Slovenskem domu.
123. Društvo sv. Anny, Bridgeport, Ohio. — Predsednica Maria Hoge, R. F. D. 2, box 114. Tajnica Josephine Hočevar, R. F. D. 2, box 114. Zastopnica Johana Rutar, box 482. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Boydsville, Ohio.
126. Društvo sv. Martina, Mineral, Kans. — Predsednik Martin Dolenc, box 24. Tajnik Peter Dolenc, box 163. West Mineral, Kans. Zastopnik Peter Benda, box 328, West Mineral, Kans. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v P. Russel dvorani.

127. Društvo sv. Ana, Waukegan, Ill. — Predsednica Mary Turk, 1016 Lenox Av., N. Chicago, Ill. Tajnica Mary Petkovšek, 1101 Prescott Ave., N. Chicago, Ill. Zastop. Mary Lukandič, 830—10th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako četrto nedeljo v šolski dvorani.
128. Društvo sv. Barbare, Etna, Pa. — Predsednica Ana Novak, 37 Sycamore St. Tajnica Johana Skoff, 13 Ganster St. Zastopnica Johana Skoff 13 Ganster St. — Redna meseč. seja se vsi vsako zadnjo nedeljo na 37 Sycamore St.
129. Društvo Marije Pom., South Omaha, Neb. — Predsednica Katarina Schweiger, 5637 So. 23rd St. Tajnica Maria Kompare, 2201 Madison St. Zastopnica Antonia Jakšič, 1427 N. 23rd St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo na 5637 So. 23rd St.
130. Društvo sv. Pavla, DeKalb, Ill. — Predsednik Paul Kaisher, 1409 State St. Tajnik Math Kaisher, 1112 State St. Zastopnik Frank Mrlak, box 203. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo na 1409 State St.
131. Društvo Marije Rož. Venca, Aurora, Minn. — Pred. Math Kostelich, box 155. Tajnik John Roblek box 14. Zastopnik Frank Miklič, box 27R. — Redna meseč. seja vsi vsako četrto nedeljo v S. D. D. dvorani.
132. Društvo sv. Roka, Frontenac, Kans. — Predsednik Frank Zrzvo, R. S. box 45, Pittsburgh, Kans. Tajnik Frank Kerne, box 514. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Avstrijski dvorani.
133. Društvo sv. Ime Marije, Ironwood, Mich. — Predsednica Ana Karmarič, 314 E. Thomas St. Tajnica Helena Marinič, 215 So. West St. Zastopnica Maria Mukavec, 207 Baundry St. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v Paula Mukavie dvorani.
134. Društvo sv. Anny, Indianapolis, Ind. — Predsednica Viktorija Zore, 726 Hough St. Tajnica Antonia Kos, 702 Holmes ave. Zastopnica Karolina Stonich, 765 Holmes Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.
135. Društvo sv. Cir. in Met., Gilbert, Minn. — Predsednik Leo Kukar, box 246. Tajnik Frank Koshar, box 553. Zastopnik Anton Erchul, box 214. — Redna meseč. seja se vsi vsake četrto nedeljo v A. Indihar dvorani.
136. Društvo sv. Družine Willard, Wis. — Predsednik Alois Koščak, box 16. Tajnik Frank Perovšek, box 10. Zastopnik Joseph Pekolj, box 12. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v šolski dvorani.
137. Društvo sv. Ant. Pad. Aurora, Minn. — Predsednik Anton Jelnakar, box 361, Tajnik Anton Zaletelj, box 468 Zastopnik Anton Markovič, b. 144. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v S. D. D. dvorani.
139. Društvo sv. Anny, LaSalle, Ill. — Predsednica Johana Brudar, 154—3rd St. Tajnica Maria Stuešek, 1043—2nd St. Zastopnica Maria Pražen, 1121—3rd St. Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.
140. Društvo sv. Rozalije, Springfield, Ill. — Predsednica Ivana Bučar, 1009 So. 15. St. Tajnica Alojzija Kužnik, 1201 So. 19th St. Zastopnica Roza Klovjič, 1916 E. Stuart St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Slov. šoli.
143. Društvo sv. Jazne Krst., Joliet, Ill. — Predsednik Joseph Grill, 1208 N. Broadway. Tajnik Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago, St. Zastopnik Jos. J. Pleše, 911 N. Scott St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Slov. stari šoli.
144. Društvo sv. Cir. in Met., Sheboygan, Wis. — Predsednik Math June 609 N. Water St. Tajnik Frank Mikolič, R. R. No. 1. Zastopnik Mihael Progar, 1413 N. 8th St. — Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.
145. Društvo sv. Valentina, Beaver Falls, Pa. — Predsednik Nikolaj Klepec, 1834—3rd av. Tajnik Ignac Krllec, 1832—3rd Ave. Zastopnik Frank Brozich, 1527—2nd Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo v cerk. dvorani.
146. Društvo sv. Jožefa, Cleveland, O. — Predsednik John Lekan, 3514 E. 80th St. Tajnik Math Zakrajšek, 3528 E. 82nd St. Zastopnik Jos. Lekan, 3556 E. 80. St. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v Plutovi dvorani.
147. Društvo Marije Pom., Rankin, Pa. — Predsednica Katarina Blažina, box 203. Tajnica Ivana Halovanič, 230 3rd St. Zastopnica Dorothy Slobodnjak, 314 Hawkins Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v cerkv. dvorani.
148. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Janos Dominko, 184 Spruce St. Tajnik Rev. M. J. Golob, 44 Butler Ave. Zastopnik Rev. M. J. Golob, 44 Butler Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v cerkv. dvorani.
150. Društvo sv. Anny, Cleveland, O. — Predsednica Marija Sustarič, 7718 Isler Ct. S. E. Tajnica Mary Sadar, 3529 E. 81st St. S. E. Zastopnica Mary Peskar, 8001 Aetna Rd. S. E. — Redna meseč. seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.
151. Društvo sv. Družine, Indianapolis, Ind. — Predsednik Jernej Stanfelj, 744 Hough St. Tajnik Frank Luzar, 760 Hough St. Zastopnik Jos. Rolih, 755 Warman Ave. Redna meseč. seja se vsi vsako prvo nedeljo v Hribarjevi dvorani.
152. Društvo sv. Mihaela, So. Deering, Ill. — Predsednik Ivan Kralj, 10751 Calhoun Ave. Tajnik Luka Matanič, 10840 Torrence Ave. Zastopnik Ivan Tomical, 10812 Torrence Ave. — Redna meseč. seja se vsi vsako drugo nedeljo.
153. Društvo sv. Jeronima,